

PASITINKAME ŠVENTAS VELYKAS

Mieli broliai, sesės, kartu su atgimstančia gamta, kartu su viso pasaulio krikščionimis švenčiame didžiojo džiaugsmo šventę – Kristaus istorinį ir mūsų visų viltingą būsimąjį prisikėlimą pasaulio pabaigoje.

Kristaus prisikėlimu yra pagrįstas mūsų tikėjimas į šio gyvenimo kančių bei vargų prasmę ir amžinosios laimės užtikrinimą. Velykų paslapties dėka krikščionybė išsiplėtė visame pasaulyje ir po kiekvieno tariamo žlugimo keliai su nauju gyvastingu mu.

Kai žydų aukščiausioji taryba svarstė, kaip sustabdyti apaštalią liudijimą, kad Jėzus Kristus yra žadėtasis, tūkstančiais metų lauktasis Mesijas, pasaulio Išganytojas, garsusis jų senatorius ir Šv. Rašto aiškintojas Gama-lielis pareiškė: "Jei šis mokslas pareina iš žmonių, jis pats savaime išnyks, bet jei jis yra iš Dievo, jūs negalėsite jo sustabdyti" (Ap D 5, 38-39).

Didžioji pasaulio spauda religijai neskiria daug dėmesio, tačiau laikas nuo laiko, ypač didžiųjų švenčių proga, išspausdina gana gerų straipsnių apie religinį gyvenimą.

1997 metų Šv. Kalėdų proga du įtakingiausi Amerikos žurnalai – "Newsweek" ir "US News and World Report" pateikė įdomių duomenų apie žmonių religingumą. "Newsweek" rašo, kad nežūrint tariamo religijos išnykimo, žmonijos gyvenime religija tebėra gyva ir veikli.

Prancūzijos revoliucija

atmetė religiją, kaip protą aptemdantį prietarą; marksistai religiją vadino žmonių opiumu; "pažangiųjų" armijos žadėjo išaiškinti gyvenimo paslaptis. Visos jos dabar yra griuvėsiuose, rašo "Newsweek". "Mes, sekuliaristai, – sako vienas iš žurnalistų pašnekovų, – išgyvename pasitikėjimo krizę, kai tuo tarpu tikinčiųjų eilės netikėtai auga! Mes juokdavomės iš žmonių, kurie pažangos amžiuje buvo reikalingi religinių ramentų, dabar mes patys esame užsikrėtę miglotu spiritualizmu..."

Šiandien negalima įeiti į knygyną, tęsia "Newsweek", neatsitrenkus galvos į knygą, užvardintą "Siela". Religijos nepraktikuojanti Amerika yra priversta pripažinti transcendentinę antgamtinę realybę. "Amerika išgyvena didelį atbudimą. Religija atlieka didesnę rolę, negu kad galėjome tikėtis". (Newsweek, 1997 XII 15).

Antrasis žurnalas – "US News and World Report" iškelia faktą, kad tikinčiųjų į Jėzaus Kristaus prisikėlimą ir antrąjį atėjimą – grįžimą į pasaulį – skaičius per paskutiniuosius tris metus padidėjo nuo 61% iki 66%, įskaitant trečdalį, kurie sakosi, jog niekuomet nėra lankę bažnyčios. "Žmonės tiki, – rašo žurnalas, jog žmogiškoji egzistencija ir istorija turi tikslą ir kad ateinantis auksinis amžius užbaigs blogį ir neteisybę". (US News and World Report, 1997 XII 15).

Kristaus prisikėlimas yra

ne vien jo dievybės patvirtinimas, bet ir įrodymas, kad Jėzus yra, kaip Šv. Raštas teigia, žmonijos pirmgimis ir mūsų kelias į laimingą amžinybę: "Aš esu gyvenimas ir prisikėlimas, kas tiki mane... turi amžiną gyvenimą ir aš jį prikelsiu paskutinįją dieną" (Jn 11, 25; 6, 54).

Kuo gamtoje yra šalta, gyvybę apmarinanti žiema, tuo mums yra gyvenimo vargai, kančios ir kūniška mirtis. Kaip žiema nesunaikina gyvybės, o tik ją laikinai apmarina, kad pavasarį su nauja jėga ir gyvastingu prasi-veržtų, taip ir mūsų laikinoji mirtis, kurią Šventraštis vadiną "miegu", mūsų nesunaikina, o tik apmarina, kad pasaulio pabaigoje galėtume prisikelti su išaukštintu ir sudvasintu kūnu naujam, nesibaigiančiam gyvenimui. "Jei su Kristumi kenčiame, su Juo būsim ir išaukštinti" (plg. 2 Tim. 2,12).

Pasitikėdami Kristaus prisikėlimu, jo pergale prieš blogį ir mirtį, viltingai žvel-

Kristaus prisikėlimas. Šv. Jurgio bažnyčioje.
G. Juškėno nuotr.

kime į savo asmeninę, tautos bei visos žmonijos ateitį.
Džiugių Šv. Velykų lin-

kiu visiems!
Vysk. Paulius A. Baltakis
OFM

LIETUVA IEŠKO SAVOJO KELIO

Grįžęs iš trumpos kelionės į Lietuvą, išsitraukiau vienintelį savo pirkinį – "Bo-čią" duonos kepalėlį. Visas kambarys pamažu prisipildė nepakartojamo, su niekuo nesulyginamo gimtinės rugelio kvapo. Rodos, visko yra toje Amerikoje, bet tokios duonelės veltui ieškotum. Ne kartą randi parduotuvėje užrašą "Lithuanian Rye", tačiau su tuo užrašu ir pasibaigia visas lietuviškumas. O čia štai duonelė, kuriai esi gimęs. Vokie-tis ar italas, airis ar prancūzas tikrai nepajustų to, ką jaučia lietuviukas, išsiilgęs gimtinės duonos.

O Lietuva, kaip matai, joje net labai trumpai pabuvojęs, smarkiai keičiasi. Ant sienų ir tvorų seniai nebėra rusiškų šūkių, reikalaujančių žygiuoti į komunizmo rytojų, gigantiškų politbiuro vadų nuotraukų, vėliavų su kūju ir pjautuvu. Nebėra eilių parduotuvėse, nebėra ir "deficito", kurio ne vienas ieškodavo, norėdamas nors kiek geriau pasiruošti svečio sutiktuvėms ar šeimos šventei artėjant. (Dar gerai prisimename, kokio "deficito" prašydavome: tirpios kavos, geresnio mėsytės gabaliuko, šampano, bananų...)

Už spindinčių prekystalių stovinčios pardavėjos šypsosi! Neregėtas dalykas...

Jos net patarinėja, stengiasi atspėti tavo skonį. Rinkis, žmogau, ko panorėjęs, jei tik piniginė tau leidžia. Tiesa, su tos piniginės galiomis – kiek sudėtingiau. Vienas nesivaržydamas sviedžia į vežimėlį ne tik buvusius "deficitus", bet ir tokias prekes, kokių net "deficitų" turėtojai prieš dešimtmetį nedažnai pamatydavo. Tuo tarpu kitas, dar kartą varinius centukus suskaičiavęs, renkasi tik tai, kas būtinausia ir pigiausia.

Žvilga naujų parduotuvių ir įstaigų iškabos. Tiesa, jų pavadinimai kažkokie keisti. Vis kartojasi užrašas "international". O štai kioskelis, ant jo užrašas "Silvijon". Automobilų taisykla "Aurem". Parduotuvė "Picanti". Pikan-tiška? Ne, pikantiškos ten nebent tik kainos. Didesnės, negu Amerikoje. Aha, štai pui-kus, dailios architektūros, dar nematytas pastatas. Užrašyta visai mūsiškai – "Kotryna". Be jokių "international". Čia, sako, virtuvės baldus parduoda. O ten toliau, ant kalnelio, iškilusi pilis. Bokšteliai, siauri langai, aukšta tvora. Kieno ji? Niekas nežino. Toliau dar kita, trečia... Pasuk link Žaliųjų ežerų, daug jų išvysi.

O štai vienos svarbios draugijos pastatas beveik pačiame Vilniaus centre. Betoninė dėžė. Daug tokių prista-

tyta per sovietmetį. Sunkios, griozdiškos durys, aptrupėju-sios staktos. Viduje lyg bandoma tvarkytis šiuolaikiškai, bet ką gali padaryti, jei neturi atliekamų pinigėlių. Draugija – ne komercinė. Nors į ją krypsta keliasdešimties tūkstančių suvargusių žmonių akys, bet ji nedaug ką tegali padėti. Lietuvos biudžete dar žymiai daugiau išlaidų, negu pajamų.

Išėini iš šio pastato ir vėl susiduri su ryškiais pokyčiais. Net mažiausias kiemas užgrūstas lengvaisiais automobiliais: "Audi", "Opel", "Saab", "Ford", "Mazda". Dauguma jų – ne pirmos jaunystės, tačiau dar ritasi. Gatvėse – kamščiai. Kai jas tiesė, tokių pasikeitimų nesitikėjo.

Pasišnekėjęs su žmonėmis, išgirsti tokią nuomonį įvairovę, kad jos ir su vaivorykšte nebepalyginsi. Sako, Vilniui ši kartą pasisekė su meru: "Tas lakūnas žino, ką daro. Ar matei, kaip tvarkosi senamiestis? Jeigu būtų toks atėjęs į valdžią iš pradžių, oho, kiek būtų padaręs..."

Neseniai buvusių galingų gamyklų pastatai vakarais žvelgia į gatvę tamsiomis langų akiduobėmis. Tik jų pirmuose aukštuose blizga šviesos. Ten – grožio salonai,

(Nukelta i 4 p.)

12-oji Kryžiaus kelio stotis šv. Jurgio bažnyčioje.

G. Juškėno nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **AUKŠTIEJI SVEČIAI.** Dvi Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso delegacijos, viena jų vadovaujama Atstovų rūmų pirmininko J. Dennis Hastert, o antra - Atstovų rūmų prekybos komiteto pirmininko Tom Bliley, lankysis Lietuvoje kovo 29-31 dienomis. Jose bus per 20 JAV Kongreso atstovų.

• **SPAUDIMAS.** Ministro Pirmininko Gedimino Vagnoriaus ir Europos komisijos delegacijos Vilniuje vadovo ambasadoriaus Henriko Šmigeliovo vakarykščiame susitikime patvirtintas abiejų pusių pasiryžimas tęsti dialogą ir ieškoti priimtinių sprendimų dėl Ignalinos atominės elektrinės ateities. G. Vagnorius priminė Lietuvos poziciją Europos komisijai, kad jeigu dėl politinių motyvų Lietuva verčiama uždaryti atominę jėgainę, tai Europos Sąjunga ir kitos tarptautinės institucijos turi suteikti neatlygintą finansinę paramą, kuri sudarytų didesnę dalį uždarymo kainos. Jeigu tokios paramos nebūtų suteikta, tai Lietuva pasiryžusi naudoti atominę elektrinę tol, kol pati sukaups lėšų jos uždarymui. Švedijos ekspertų atliktais apskaičiavimais, tai turėtų kainuoti per 20 mlrd. litų.

• **NUOSTOLIAI.** 1998 metais Lietuvos užsienio prekybos deficitas sudarė 8337,1 milijono litų. Tai reiškia, kad dėl nelygiavertės prekybos su užsienio šalimis Lietuva 1998 metais neteko apie 230 tūkst. darbo vietų. Didžiausias užsienio prekybos deficitas buvo su Rusija. Jis siekė per 2,4 litų", - teigia ekonomikos mokslų daktaras Julius Veselka.

* **TARPININKAS.** Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas teigia esąs labai suserimęs dėl nesutarimų tarp Prezidento ir Ministro Pirmininko. Jis netgi siūlo asmeniškai tarpininkauti sprendžiant nesutarimus tarp Prezidento ir Premjero. Prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad nėra jokio reikalo tarpininkauti santykiuose tarp jo ir Premjero.

• **JAUNIEJI TALENTAI.** Prienietis Gytis Laukaitis savo amžiaus grupėje tapo absoliutus Čekijoje, Brno mieste, vykusio jaunųjų pianistų konkurso "Amadeus" laureatas, o jo sesuo Rūta šiame konkurse pelnė pirmąją vietą. Penkių asmenų šeima išlaiko vienas tėtė Stasys. Gytis labai alergiškas, jam nuolat reikalingi vitaminai ir vaistai. Laukaičių vaikai groja senutėliu pianinu "Belorus". Pasak Meno mokyklos, kur mokosi Gytis ir Rūtelė, direktorės, jie groja taip, "kad net šurpuliai eina". Štai ir vėl važiuos į konkursą, o pinigų kelionei dar nėra. Jeigu tie vaikai - Lietuvos turtas, jie turi gauti valstybės ar Muzikų rėmimo fondo nuolatinę paramą, stipendijas.

• **PAMINĖTAS P. SKARDŽIUS.** Paminėtos įžymaus lietuvių kalbininko, profesoriaus, akademiko Prano Skardžiaus gimimo 100-osioms metinėms. Garsusis mokslininkas tyrė lietuvių kalbos akcentologiją, slavizmus, žodžių darybą, įsteigė ir redagavo tęstinį kalbotyrinį leidinį "Archivum philologicum". P. Skardžius parašė reikšmingų kalbotyринių veikalų ir straipsnių iš bendrinės kalbos istorijos, leksikos, etimologijos, gramatikos, terminologijos. 1944 metų kalbininkas pasitraukė į Vokietiją, dėstė Tiubingeno universitete. Nuo 1956 metų dirbo JAV Kongreso bibliotekoje Vašingtone. P. Skardžius mirė 1975 metų Hot Springse, Arkanzase.

• **MASONAI.** "Lietuvos aide" rašoma, kad iš JAV į Lietuvą atvykęs advokatas Povilas Žumbakis sakė, jog jam ne itin svarbu, ar Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus priklauso masonų organizacijai. Pasak P. Žumbakio, Amerikos lietuviams "tas ir taip aišku". Lietuviai masonai Amerikoje, anot P. Žumbakio, šneka, jog ne tik V. Adamkus priklauso masonų organizacijai, bet ir jo patarėjas Raimundas Mieželis.

• **TAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS.** Kovo 20 d. įvyko Lietuvių tautininkų sąjungos suvažiavimas. Naujuoju partijos pirmininku išrinktas 54 metų kaunietis kardiologas; habil. dr. Gediminas Sakalnikas. Tautininkų sąjungos nariu jis tapo tik 1996 metų pabaigoje. 1990-1995 metais G. Sakalnikas buvo renkamas į Kauno miesto tarybą. Suvažiavimo delegatai pritarė partijos tarybos parengtam ketinimų protokolui dėl būsimosios koalicijos "Tautos sąjunga", į kurią turėtų įeiti kelios tautinės pakraipos politinės organizacijos.

• **PERGALĖ.** Kauno "Žalgirio" komanda Eurolygos ketvirtfinalio rungtynėse Turkijoje prieš Istanbulo "Efes Pilsen" klubą iškovojo pergalę rezultatu 84:70. Baigiamasis turnyras įvyks balandžio 20-22 d. Miunchene, Vokietijoje.

• **ŠIURPUS NUSIKALTIMAS.** Suimti asmenys, kurie įtariami susiję su kunigo Ričardo Mikutavičiaus ir jo kolekcijos dingimu. Tai V. Beleckas (g. 1954 m.), O. Daujotienė (g. 1940 m.), L. Stupakov (g. 1946 m.), E. Stupakov (g. 1974 m.), A. Daujotas (g. 1966 m.), V. Liaščenko (g. 1950 m.), L. Bolotovienė (g. 1954 m.), A. Daškovskis (g. 1974 m.), R. Liūza (g. 1969 m.) ir kt. Sulaikytasis Ivan Kvaskov prisipažino kartu su Artūru Daškovskiu pasmaugęs kunigą ir įmetęs jo kūną į Nemuną. I. Kvaskov - šačnininkuose gimęs vaikų namų auklėtinis. (Pagal Eltos pranešimus)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Valstybės prokurorė Janet Reno susikirto su Senato teisingumo komiteto pirmininku sen. Orrin Hatch, respublikonu iš Utah valstijos, dėl lėšų, skiriamų kovai su nusikalstamumu. Prokurorė siūlė sumažinti lėšas kai kurioms programoms, nes, anot jos, nusikaltimų skaičius Amerikoje sumažėjęs. Tačiau senatorius O. Hatch priešinosi, nurodydamas, kad net ir valstybės sostinėje Vašingtone smurtinių nusikaltimų yra daugiau, negu bet kurioje kitoje pramoninės valstybės sostinėje. Senatorius paaiškino korespondentams, kad Senatas laikysis 1994 metais respublikonų sudarytos "Sutarties su Amerika" nuostatų. Kovos su nusikalstamumu programa nuo 1996 metų suteikė valstijoms ir miestų savivaldybėms daugiau kaip milijardą dolerių. Apie 700 mln. dol. skirta naujiems kalėjimams statyti.

Kovo 21 d. Teisingumo departamentas paskelbė, kad per praėjusius 12 metų Amerikos kalėjimuose laikomų suaugusių žmonių skaičius padvigubėjo. Departamento statistikos įstaiga paskelbė, kad pernai birželio mėnesį kalėjimuose buvo laikoma 1.8 milijonai asmenų. Iš 100

DAR TRŪKSTA KALĖJIMŲ

tūkst. Amerikos gyventojų net 668 buvo kaliniai. Tarptautinė privati organizacija "Sentencing Projekt" tvirtina, kad pasaulyje tik Rusijoje yra daugiau kalinių, tačiau ten valstybė skelbia visokias amnestijas, mažina bausmes. Galima tikėti, kad netrukus Amerika bus didžiausia pagal kalinių skaičių šalis pasaulyje. Žurnalas "Atlantic Monthly" vasario mėnesį rašo, kad Amerikoje išigali kalinių pramonės kompleksas, o tai kenkia Amerikos įvaizdžiui. Žurnalas sutinka, kad yra nusikaltėlių, kurių vieta - kalėjime. Tarp dabar kalėjimuose atliekančių bausmę yra apie 180 tūkst. užkietėjusių plėšikų, nusikaltimų metu panaudojusių ginklus, žmogžudžių - apie 125 tūkst. ir apie 100 tūkst. asmenų, padariusių lytinius nusikaltimus.

Kalėjimai pradėjo prisipildyti po 1970 metų, kai Niujorko gubernatorius Nelson Rockefeller įvedė kovos su narkomanija įstatymus, reikalaujančius bausti narkotikų pirklius. Juo pasekė ir daugelis kitų valstijų. Nors nuo to laiko buvo pastatyta apie 1000 naujų kalėjimų, tačiau šiuo metu jie jau perpildyti. Sakoma, kad tik viena Kalifornijos valstijoje yra daugiau kalinių, negu Prancūzijoje, Anglijoje, Vokietijoje, Japonijoje ir Singapūre kartu. Tūkstančiai už narkotikų naudojimą pasodintų asmenų, jau daug kartų suimtų ir vėl paleistų, grįžta į miestų gatves ir vėl nusikalsta, nes jų niekas negydo ir negloboja. Čia prisideda ir rasinis klausimas. Nors narkotikų

vartotojų skaičius yra apylygis tarp juodųjų ir baltųjų, tačiau statistika rodo, kad juodasis amerikietis penkis kartus greičiau sugrįžta atgal į kalėjimą. Juodaodžiai vyrai sudaro apie pusę kalėjimų gyventojų, t.y. aštuoniskart daugiau negu baltųjų kalinių ir dukart daugiau negu ispanų kilmės vyrų. Apie 13 proc. "afroamerikiečių" nebeturi teisės balsuoti rinkimuose dėl savo kriminalinės praeities.

Amerikoje yra dvi rūšys kalėjimų. Sąvoka "Prisons" taikoma kalėjimams, kuriuose laikomi teismo nubausti kalėti ilgiau negu vienerius metus, o "jails" laikomi kaliniai, kurie laukia teismo arba yra nubausti 12-kai mėnesių ir trumpesniai laisvės atėmimo laikui. Teisingumo departamento pranešime sakoma, kad pernai birželio mėnesį 1.2 mln. nuteistųjų gyveno kalėjimuose ("prisons"), o apie 600,000 vyrų ir moterų buvo laikomi vietinėse areštinėse - "jails".

Daug sunkumų sudaro kalėjimų vietos parinkimas. Vietiniai gyventojai atkakliai kovoja prieš jų statybą, kuri suteikia gyvenamajai apylinkai blogą vardą. Savivaldybės dažnai reklamuoja kalėjimų statybą, nes ji sukuria naujas darbo vietas. Daug kalėjimų statoma menkai apgyventose pietinių valstijų apylinkėse. Statistika sako, kad iš 14 juodųjų Amerikos vyrų vienas šiuo metu yra kalėjime. Vienas iš keturių juodaodžių Amerikos gyventojų padaro nusikaltimus, už kuriuos baudžiama laisvės atėmimu.

Keliais sakiniiais

Irako. Todėl NATO aviacijos antpuoliuose neabejotinai bus aukų.

Nemažas pasipriešinimas kariniam įsikišimui į Balkanų kovas pasigirdo ir Kongrese - abiejų partijų pareiškimuose. Tuos pareiškimus girdi ir Serbijos vadai. Atstovų Rūmuose net 191 kongresmenas pasisakė prieš kareivių siuntimą.

• Ekvadoro vyriausybei paskelbus apie mokesčių už naftos produktus padidinimą, piktą streiką pradėjo taksi vairuotojai. Prie jų prisidėjo ir autobusų linijų tarnautojai. Miestuose kelias dienas vyko policijos susirėmimai su streiko dalyviais. Vyriausybei teko pasiųsti karinius dalinius, parengtus malšinti riaušes. Pagaliau derybose buvo sutarta šiek tiek suma-

žinti benzino kainas.

• Demokratinio Kongo vyriausybė ištrėmė keturis anglus ir vieną amerikietį, apkaltinusi juos šnipinėjimu. Ši grupė, kaip tvirtina Kongo Užsienio reikalų ministerija, palaikė ryšius su žvalgybos tarnybomis Zimbabvėje. Užsieniečiai rengė ginklų siuntas Kongo sukilėliams, kovojantiems prieš šios šalies prezidentą Laurentą Kabilą.

• Tarptautinis olimpinis komitetas, baigęs tyrinėti kyšių ėmimo skandalą, paprašė šešis komiteto narius pasitraukti iš pareigų. Komiteto pirmininkas Juan Antonio Samaranch, nors pats ir nėra įveltas į šį skandalą, pranešė, kad pasitrauks iš pareigų, pasibaigus jo išrinkimo laikui.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
 TEL. (216) 531-8150
 FAX. 216 531-8428
 e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
 19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirmą klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiro numerio kaina 70 centų. Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slaptyvardžiu nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašiniai nespausdinami.

Redakcijos skiltis

Atomazga

Prieš porą savaitių pradėjo atsiskleisti šurpios, daugelį sukrėtusios paslapties uždanga. Kunigą Ričardą Mikutavičių Lietuvoje gerai žinojo. Vienas iš žymiausių katalikų dvasiškių, poetas, filosofas. Žmogus, šalia kurio atsisėsti, su kuriuo keliais žodžiais pasitarti, buvo laikoma didele garbe. Eruditas, kuris visą save nuolat dalijo kitoms. Kunigas, kurio įtakos nepajėgė sumenkinti daugia-
 metė ateistinė propaganda, kurio tiesaus žvilgsnio ir švelnaus žodžio privengė didžiausi komunistų demagogai. Negalėdami jo įveikti, ne kartą bandė suniekinoti, apšmeižti. Tačiau kažkaip nelipo joks purvas prie šios taurios asmenybės.

Ričardas Mikutavičius atstatė ir išpuošė ne vieną bažnyčią. Pasiklausyti jo pamokslų važiuodavo iš gana toli. Jo mintis dėjos į galvą pavargusieji ir paklydusieji. Net tie, kurie jau seniai niekuo nebetikėjo.

Lietuvos atgimimo metais kunigą Ričardą Mikutavičių išvydome televizijos ekrane. Jis kalbėjo apie tautos laisvę, religinį atsinaujinimą, skaitė savo eiles. Po kurio laiko jam buvo pavesta atkurti vieną žymiausių Kaune - Igulos bažnyčią. Netrukus buvusi "skulptūros ir vitražo galerija" tapo stipriu dvasinės traukos centru. "Tai buvo žmogus šiame pasaulyje, bet ne iš šio pasaulio..." - rašo apie kunigą Ričardą vienas iš žymiausių išeivijos dvasininkų - Jonas A. Kučinskas-Kučingis, pats ne kartą aukojęs šv. Mišias Igulos bažnyčioje.

Tačiau kaip ir kiekvienos neeilinės asmenybės, taip ir kunigo R. Mikutavičiaus kelią lydėjo ne tik platus pripažinimas. Juodasis pavydas, intrigos, siekimas bet kokiomis priemonėmis jį pažeminti, sumenkinti, padaryti tokiu, "kaip visi" - išprausti į kažkokius primityvius rėmus, apkartino ne vieną šio iškilaus žmogaus gyvenimo valandą. Vis įvairiais pavidalais

pasikartojanti W.A. Mozart ir A. Salieri linija jau net nebestebina. Tai palaužia sveikatą, sąlygoja klaidas, kuriomis kai kas taip skuba pasinaudoti. Neretai tai priveda ir prie tragiškos baigties. Talentingieji dažnai nepajėgia apsiginti nuo įžulsaus agresyvumo ir buko davatikiškumo.

Kunigas R. Mikutavičius pasižymėjo dar viena, neeiline aistra. Jis labai mėgo dailę ir per daugelį metų surinko gana išpūdingą kolekciją. Paskutiniu metu, pajutęs silpstančią sveikatą, prasitarė, kad visą šį turtą norėtų padovanoti Kaunui - miestui, su kuriuo susiję gražiausi jo gyvenimo metai. Tokių pavyzdžių būta ir anksčiau. Pakenka prisiminti garsiąją a.a. Mykolo Žilinsko kolekcijos istoriją. Jau seniai ne paslaptis, kaip M. Žilinsko rinkiniais domėjosi pikčiausias tautų laisvės priešas - KGB.

Matyt, būtent ketinimas perduoti dailės kūrinių kolekciją, padaryti ją visos Lietuvos turtu, ir priartino tragišką atomazgą. Čia susikryžavo nuožmių aferistų, mėgėjų bet kokia kaina pasipelninti ir kitokio plauko nusikaltėlių užmačios. Daug ką pasako jau vien ta aplinkybė, kad dingus kunigui ir jo kolekcijai, Interpolui buvo pranešta tik po savaitės. Kai skaitai žudikų ir jų samdytojų pavardes, sunku susilaikyti neištarus: "Kas gali paneigti, kad čia įsimaišė ne tik lengvo pasipelnijimo mėgėjai?" Didelė kolekcijos dalis iki šiol nesurasta.

A.a. kun. R. Mikutavičiaus žūties ir kolekcijos dingimo istorija atskleidžia pačias ryškiausias šiandieninio Lietuvos gyvenimo piktžaisdes. Joje matome aferistą, anų laikų milicijos talkininką, vaidinantį kolekcionierių, dabartinės policijos vyriausią raštvedę, per kurios rankas ejo bylos dokumentai, žudiką, augusį sovietiniuose vaikų namuose, nuolat "klystantį" ekspertą, tarnybinio patikrinimo komisijos vadovą, radusį tik "smulkių pažeidimų".

Juozas Žygas

Jeigu nebūtų skaudu, tai apie įvykius iš Lietuvos skaitytum lyg M. Cervantes "Don Kichotą iš La Mancha" - tą pačią knygą, kurioje aprašomos žymaus ir garbingo riterio kovos su vėjo malūnais bei su avių banda. Šiuo atveju rašytojas turbūt savo vizijoje numatė Lietuvos valdžios kovą su "kioskininkais - prekybininkais". Kitas gana keistas atvejis - Kauno "laisvosios ekonominės zonos" steigimas. Kadangi tai - gana didelis objektas, tai buvo tikimasi pritraukti užsienio kapitalą. Geriausias pasiūlymas gautas iš belgų koncerno, kuris ir buvo paskelbtas laimėtoju. Pradėjus rengti dokumentus pasirašymui, paaiškėjo, kad žemės plotas, kuris numatytas "laisvajai zonai", nepriklauso nei valstybei, nei savivaldybei. Jis priklauso keliolikai asmenų, norinčių gauti po 300,000 Lt metinės nuomos už hektarą. Turbūt jie tą visą spektaklį ir surežisavo.

Po šio farso tiek varžytinės, tiek ir jų rezultatus teko atšaukti. Ką apie tokią komediją galima pasakyti? Ir kokią išpūdį belgai bei kiti vakariečiai gali susidaryti? Kaip pavadinti tokius, kurie nežino, ką jie daro?

Kadangi dabar beveik kas antrą dieną tenka girdėti

KOVA SU VĖJO MALŪNAIS

naujus reikalavimus uždaryti Ignalinos atominę jėgainę, tad norėčiau dar kartą tuo klausimu pasisakyti, nes Vilniaus pareigūnai į tai gana keistai žiūri. Cituoju kovo 17 d. gautą BNS agentūros pranešimą: "Lietuvos vyriausybės atstovas pareiškė, kad Lietuva neieškotų kompromisų ir skubiai uždarytų Ignalinos atominę elektrinę, jei to būtų reikalaujama saugumo motyvais. [...] Lietuva turi rūpintis, kaip parduoti elektros energijos perteklių ir kaupti pinigus į IAE uždarymo fondą."

Kaupti pinigus jėgainės uždarymui yra sveikintinas sumanymas. Tik norėsi paklausti, ką jie veikė per praėjusius devynėjų metų, kad numatomam uždarymui dar nė cento nėra! Be to, užsieniui parduodant elektros energiją žemiau tikrosios savikainos, niekuomet jokio fondo nebus galima sutelkti. Tik pelną ar pelno dalį galima į tokį fondą atidėti, bet ne nuostolius!

Lietuvos pasisakymuose kalbama apie energijos pertekliaus eksportą į Vakarų. Už 1 kWh numatoma gauti po 10 ct, t. y. 6 ct žemiau tikrosios savikainos. Be to, dar reikėtų įskaiciuoti ir aukštos įtampos laidų priežiūrą. Toks pardavimas tai būtų Vakarų ekonomikos šelpimas. Jeigu perteklių reikia su nuostoliais parduoti, tai nereikia jo gaminti. Reikia ne Vakarų, bet savo pramonę remti!

Tą perteklių reikia panaudoti, kad suktų Lietuvos

pramonės mašinas. Energiją po 10 ct už kWh reikia tiekti perspektyvioms Lietuvos įmonėms. Įmonė, norinti lengvatinėmis sąlygomis gauti elektros energijos, turėtų padidinti dirbančiųjų skaičių 5 % arba eksportą pakelti 5 %, arba, kad sudėjus abu atvejus, kartu sudarytų 5%. Tai turėtų būti taikoma lengvajai pramonei, paukštyams ir šiltnamių daržininkystės įmonėms. Valdantieji dabar visai nesirūpina, kad pramonė pradėtų atsigauti. Jie tik ant popieriaus įvairias rodykles braižo ir patys jomis gėrėsi. Jie džiaugiasi, kad "mūsų rodikliai - geresni net už kaimynų" ir stebisi, kodėl kiti to nemato!

Nedarbas skatina nusikalstamumą, o tai gadina Lietuvai įvaizdį. Be to, BVP (bendrasis vidaus produktas) yra žemas. Vakarų ekonomistai rodo, kad pramoninės gamybos lygis, palyginus su 1988 metais, Lietuvoje yra 40 %, Latvijoje - 60 %, Estijoje - 70 %, o Lenkijoje - net 120%. Daugelis užsienio įmonių, kurios Lietuvoje nenorėjo "per virvutę šokinėti", pastatė įmones Lenkijoje arba Vengrijoje. Už tai šių valstybių priėmimas į Europos Sąjungą rimtai svarstomas.

Ne paskutinėje vietoje ir Ignalina atominė elektrinė yra! Prieš kelias dienas televizijoje buvo kalbama, kad Vakarų Europos rūpestis - sovietinės atominės jėgainės.

Tarptautinių įvykių apžvalga

• Nežiūrint pakartotinių Vokietijos vyriausybės prašymų, dviems broliams vokiečiams Amerikoje buvo įvykdyta mirties bausmė. Jie buvo nuteisti mirti už žmogžudystę, padarytą prieš 17 metų. Bausmė įvykdyta Arizonoje, dujų kameroje.

• Rusijoje daug kalbų sukėlė vyriausiojo prokuroro Jurijaus Skuratovo pasitraukimas iš pareigų. Spauda skelbia, kad jis žinojęs daug valdžios vyrų praturtėjimo paslapčių. 46 metų amžiaus prokuroras turėjęs įrodymų apie Šveicarijos bankuose laikomus Rusijos vadovų indėlius. Jis nenorėjęs arba bijojęs kelti bylas kyšininkams ir "dėl sveikatos" pasitraukęs. Tačiau Rusijos Federacijos taryba nepriėmė prokuroro atsistatydinimo pareiškimo, kurį jau buvo priėmęs prezidentas B. Jelcinas ir premjeras J. Primakovas. Spauda rašo, kad tarp nesąžiningai pra-

(Atkelta iš 2 p.)

turtėjusių veikėjų yra parlamento narių, du buvę vyriausybės vicepremjera, keli aukšti Centrinio banko pareigūnai. Ginčą dar paaštrino Maskvos televizijos programa, kurioje prokuroras J. Skuratovas aiškiai matomas visiškai nuogas su dviem irgi nuogomis jaunomis merginomis. Prezidentas B. Jelcinas tuoj sudarė specialią komisiją ir pavedė jai ištirti, kas ir kodėl pagamino tą vaizdajuostę ir kaip ji atsidūrė televizijos programoje.

• Iranas paleido 449 Irako kareivius, laikomus Irane kaip karo belaisvius dar iš 1988 metais pasibaigusio karo. Irakas perdavė Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui 54 iranėčius. Irako vyriausybė paskelbė, kad daugiau karo belaisvių iš Irano nebeturi.

• Irakas pasiuntė į Saudo Arabiją 400 autobusų su ne-

turtiniais irakiečiais. Apie 18,000 musulmonų norėjo aplankyti Mekos miestą ir dalyvauti šventose "hajj" apeigose. Saudo Arabija svertingai išsileido piligrimus, nors šios karalystės santykiai su Irako diktatorium yra nekokie.

• Šiaurės Airijoje sproguo galinga bomba užmušė aktyvią taikos veikėją, 40-metę Rosemary Nelson, trijų vaikų motiną. Atsakomybę už šį terorą aktą prisiėmė protestantų teroristų grupė.

• Kuboje baigėsi keturių komunistinės valdžios priešų teismas. Jį pasmerkė tarptautinės žmogaus teisių organizacijos. Vienas nuteistasis yra buvusio aršaus Kubos komunistų vadovo Blas Roca sūnus Vladimiras Roca. Kanados premjeras pareiškė, kad teks peržiūrėti draugiškus santykius su Kubos valdžia.

LIETUVA IEŠKO SAVOJO KELIO

"servisai", "ofisai". Buvusiuose cechuose staklės nebe-suka. Kur žmonės, kurie čia dirbo ir gaudavo atlyginimus? Sutiktas praeivis gūžteli pečiais. Kas žino? Gal Gariūnuose? (Yra toks pagarsėjęs turgus). Ką daryti tam, kuris nesugeba prekiauti?

Iš ko gyvena valstybė, jei savos gamybos tėra tiek nedaug? Iš to, ką komersantai praveža ir įveža. Iš to, ką parduoda Privatizavimo fonde. Iš mokesčių, kuriuos moka tie, kurie negali nuo jų išsisukti. O juk derėtų labiausiai rūpintis savojo gamybinio pajėgumo stiprinimu. Bet aiškiai matyti, kad valdžiai tai ne itin rūpi. Nelabai tie valdžios vyrai apie gamybą išmano. Kas kita – tarptautiniai ryšiai. Konferencijos, simpoziumai, suvažiavimai, asamblėjos. Lietuva jau turi tokių, kurie šiuose renginiuose puikiai jaučiasi. Jie sklandžiai kalba angliškai.

Lietuvoje įregistruotos, berods, net 35 politinės partijos. Demokratija? Labiau panašu į balaganą. Partijų, tikrąja to žodžio prasme, tėra tik keletas. Aiškiai matyti, kad vadinamasis partinis skirstymas iš Sąjūdžio įvyko per anksti, dar nesusiformavus socialiniams sluoksniams, atitinkantiems naują ekono-

(Atkelta iš 1 p.)

minę sanklodą. "Partijų" programos – beveik sutampančios, jose – tie patys šūkiai ir pažadai, kuriuos neaišku, kaip įgyvendinti. Vientisos, ilgametės valstybės ūkio atkūrimo programos nėra!

Bene geriausiai partijos bruožus išlaikė buvusių sovietinių viršininkų (nomenklatūrininkų) klanas, išlaikęs didžiausią ūkinę įtaką. Vis ryškesnius partinius bruožus įgyja naujoji pramoninė ir prekybinė mafija. Jos viršūnėje stovi ne kokie nors buvę gatvių valkatėlės ar gaujų vadukai. Ten – žymiai solidesni rykliai. Neieškokite jų oficialiuose partiniuose sąrašuose. Bet jų įtaką ryškiai parodė ir paskutiniai skandalai dėl Lietuvos energetikos ateities.

Nereikėtų numoti ranka į tokį partinį darinį, kaip vadinamieji socialistai. Na ir kas, kad šiandien jie lyg ir neturi savo atstovų Seime. Tačiau tai – "penktoji kolona". Tai junginys, panašus į panirusį ledkalnį, kai matoma tik jo viršūnėlė. Jų rėmėjai – gana gausus buvusių kolonistų sluoksnis – anksčiau veikusių gamybinių, administracinių ir karinių-represinių struktūrų atstovai. Prie jų nesunkiai prisidėtų ir nemažas liumpenproletariato sluoksnis. Buvę

pigaus vyno ("rašalo"), dabar – "kaukolinio pilstuko" gerbėjai anksčiau dirbo statybose, kolchozuose, gamyklose. Jie buvo pripratę prie valdžios botago. Dabar dauguma jų – bedarbiai. Iš jų papildomos nusikaltėlių eilės. Jie neturi tėvynės.

Daugelis kitų šiandien partijomis vadinamų darinių tėra tik jų užuomazgos arba grupuotės, susitelkusios apie "lyderius". Jose – įvairiausių pažiūrų ir įvairiausių socialinių sluoksnių atstovai. Kol iš jų susidarys tikri konservatoriai, socialdemokratai, liberalai ir kitokie, praeis dar nemažai laiko. Tarp tokių dar nesusiformavusių partijų yra ir tautininkai, kurių sutinkame ir tarp "konservatorių", ir tarp "krikščionių demokratų", ir net tarp "socialdemokratų". Todėl dabar labai svarbu, kad tos "partijos" ne skaidytųsi, o jungtųsi. Žmonės labai nusivylė tiek buvusiais, tiek esančiais valdžioje dėl jų nesugebėjimo spręsti konkrečius savojo ūkio atstatymo uždavinius. Būtina tuoj pat išsiaiškinti valstybės gamybinių jėgų struktūrą ir realias kiekvienos šakos vystymosi galimybes. Lietuva turi daug gabių bei darbščių žmonių ir gali greitai atsigausti.

Jonas Jasaitis

BENDRADARBIAVIMAS VILTIES VARDAN

Netrukus po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo didelė grupė Klyvlendo (Cleveland, Ohio) medikų ryžosi konkrečiai padėti atsikuriančios valstybės sveikatos apsaugos sistemai. Jie kasmet vyksta į Klaipėdą, operuoja ligonius, dovanoja brangią, labai reikalingą aparatūrą. Ši grupė jau senokai vadinama gražiu "Vilties partnerystės" (*Partnership in Hope*) vardu. Tiesiog nuostabą kelia, kad tokia didelė gydytojų ir gailėstingųjų seserų grupė ne tik auksa savo atostogų laiką ir savo lėšomis vyksta į Lietuvą, bet ir sekmadieniais jie dažnai susirenka aptarti pasirengimą šioms kelionėms. Jie tariaisi, kaip sutelkti pinigų vaistams bei instrumentams, planuoja konkrečius darbus.

Praeitą vasarą prof. John DiStefano su savo šeima buvo surengęs "golfavimo dieną" ir "kepto paršelio pietus". Šiuose labdaros renginiuose, kuriuose dalyvavo ir keletas lietuvių, buvo renkamos lėšos Lietuvos medikų kelionėms apmokėti, vaistams, įrangai bei medžiagoms pirkti. Klyvlendo gydytojai ne tik ope-

lotus vaikus, bet ir moko Lietuvos gydytojus. Prieš keletą metų profesoriai – Dr. Jerold Goldberg ir Dr. John DiStefano įteikė diplomą Klaipėdos ligoninės gydytojui Vytautui Grykšui po ypatingai sudėtingos operacijos, kurią jis atliko savarankiškai.

Be to minėti profesoriai kviečiasi kai kuriuos Lietuvos gydytojus pasipraktikuoti garsioje *Cleveland University* bei *Cleveland Clinic* ligoninėse. Čia jau padarytos ir labai sudėtingos veido operacijos dviems Lietuvos jau-

nuoliams.

Šių metų išvykimo data jau nustatyta. Į Klaipėdą išvykstame gegužės 20 d. Visi kelionės dalyviai su savimi gali pasiimti tik vieną lagaminą, nes antrasis didelis lagaminas bus pripildytas vaistų bei instrumentų.

"Vilties partnerystės" nariai savo pastangomis pilnai įrengė Klaipėdos ligoninėje dvi operacines, kurias aprūpino moderniškais priemonėmis. Šios grupės koordinatorių – psichologijos daktaras Gintautas Z. Sabataitis kasmet įdeda labai daug pastangų, rengdamas šias keliones.

"Vilties partnerystės" koordinatorių dr. Gintautas Sabataitis su Sveikatos apsaugos ministru Mindaugu Stankevičiumi.

PASAULIS IR LIETUVA

*** KAUKAZAS ORIENTUOJASI Į VAKARUS.** Azerbaidžano prezidentas Heidaras Alijevas pareiškė, kad Baku pasinaudos visomis dabar esančiomis galimybėmis pagerinti karinį bendradarbiavimą su JAV ir NATO. Susitikime su delegacija, kuriai vadovauja JAV karinių pajėgų Europoje planavimo ir valdymo politikos departamento direktorius generolas Charles Wax, H. Alijevas pareiškė, kad Baku pasiruošęs pradėti aukštesnio lygio bendradarbiavimą. Toks karinis bendradarbiavimas reikalingas ne tik dvišalių Azerbaidžano ir JAV santykių plėtrai, tačiau ir pastovumui visame Kaukaze sustiprinti.

Dvi dienas Tbilisyje viešėjęs gen. Charles Wax dalyvavo derybose su Gruzijos parlamento ir gynybos ministerijos vadovais. Gruzijos parlamento Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Revazas Adamija pranešė, kad su generolu buvo aptarti platesnio Gruzijos dalyvavimo NATO Partnerystės taikai programoje klausimai. R. Adamija pareiškė, kad Gruzija siekia narystės NATO. (INTERFAX)

*** NENORI NEŠDINTIS IŠ KARALIAUČIAUS.** Rusijos Užsienio reikalų ministro pavaduotojas Jurij Prošin Svetlogorske (Kaliningrado sr.), pradėdamas tarptautinę konferenciją dėl pasienio bendradarbiavimo Baltijos jūros regione, pareiškė, kad Maskva niekada nepritars idėjai suteikti sričiai atsiskyrusio nuo Rusijos darinio statusą ir mėginimams tvarkyti reikalus su ja, apeinant federalinį centrą. Jo nuomone, neturi pagrindo diskusijos seniai ir galutinai išspręstais klausimais dėl Rusijos Federacijos teritorijos vientisumo, kalbos, kad labiausiai į Vakarus esančiame Rusijos regione sutelkta labai daug ginkluotės ir kariuomenės. (ITAR - TASS)

*** PASKYRIMAS.** Europos Sąjungos lyderių susitikime naujuoju Europos Komisijos prezidentu paskirtas buvęs Italijos ministras pirmininkas Romano Prodi, pranešė Vokietijos kancleris Gerhard Schröder. Prodi kandidatūrą dar turi patvirtinti 626 vietų Europos parlamentas. G.Schröder pareiškė, kad tikisi, jog derybos su Europos parlamentu dėl Prodi paskyrimo prasidės balandžio mėn. (DPA)

*** ŠMEIŽTAI TĘSIASI.** Neigiamą Latvijos vertinimą sukėlė per valstybinę Rusijos televiziją parodytas filmas "Latvijos kronikos. 4 - 10 dešimtmečiai", parengtas dalyvaujant Maskvos holokausto centrui. Pagal šio filmo versiją, visa nepriklausomos Latvijos istorija buvo fašizmo, neapykantos nelatviams, bendradarbiavimo su hitlerininkais istorija. 3 - 4 dešimtmečiai vaizduojami kaip profašistinių jėgų siautėjimo, žydų ir rusų persekiojimo epocha. Filme neužsimenama nei apie Molotovo ir Ribentropo paktą, nei apie sovietinę okupaciją ir trėmimus. (BNS)

*** ILGARANKIAI.** Laikraštis "Vremia MN" pranešė, kad Maskvos meras Jurij Lužkov nutarė sukurti kunigaikščio Jurijaus Dolgorukio (ilgarankio-rus.) fondą, kuris teiks finansinę paramą Estijos ir Latvijos rusakalbams. (BNS)

*** RUSIJA GRASINA.** Rusijos prezidentas Boris Jelcin paskelbė pareiškimą dėl NATO karinių veiksmų Jugoslavijoje. B. Jelcin vadina juos "atvira agresija" ir pareiškė, kad Rusija su tuo niekad nesutiks. Rusijos prezidentas, kaip vyriausias šalies karo vadas, nurodė atšaukti Rusijos karinį atstovą NATO, sustabdyti Rusijos dalyvavimą "Partnerystė taikai" programoje bei Rusijos ir NATO partnerystės programos įgyvendinimą, atidėti derybas dėl sąjungos karinės misijos atidarymo Maskvoje. B. Jelcin pažymėjo, kad Rusija persvarstys savo santykius su NATO. Kaip pabrėžiama dokumente, Rusija, plečiantis kariniam konfliktui, pasilieka sau teisę imtis atitinkamų priemonių, įskaitant ir karinių, kad užtikrintų savo ir visos Europos saugumą. (ITAR - TASS)

*** LIETUVOS POZICIJA.** Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos pareiškime sakoma, jog Lietuva supranta NATO sprendimą dėl oro antpuolių prieš Jugoslaviją kaip priemonę užkirsti kelią ginkluoto konflikto plėtimuisi ir humanitarinei katastrofai Balkanų regione. Lietuva apgailestauja, kad Jugoslavijai atsisakius pasirašyti Kontaktinės grupės pasiūlytą Kosovo politinį taikos susitarimą ir toliau tęsiant karinius veiksmus Kosovo regione, žlugo tarptautinės pastangos išspręsti konfliktą diplomatinėmis priemonėmis. (ITAR - TASS)

*** RUSIJA – IZRAELIS.** Rusijos premjeras Jevgenij Primakov užtikrina, kad Rusijos ir Izraelio santykiai yra puikūs. Jis garantavo, kad Rusija laikosi visų tarptautinių eksporto kontrolės normų ir daro viską, kad jokie masinio naikinimo ginklai nebūtų išvežti iš šalies. Iki šiol JAV ir Izraelis kritikavo Rusiją už pagalbą Irano civilinės atominės energetikos programai. Izraelio premjeras Benjamin Netanjahu tvirtino norįs padidinti prekybos su Rusija apimtį. B. Netanjahu tėvai kilę iš Lietuvos, ir jie įskiepijo jam meilę rusų klasikinei literatūrai. (REUTERS)

ENERGETIKOS PUSLAPIS LIETUVOS LAISVĖS KOVOJE

Nepriklausomą gyvenimą Lietuva pradėjo 1990 m. kovo 11 d., bet kova dėl laisvės dar nėra pasibaigusi. Sovietinės nomenklatūros pastangomis Lietuvos energetika vis negali išsivaduoti iš Rusijos priklausomybės. Gi kas valdo energetiką, jos išteklius, produktus, paskirstymą, nuo ko priklauso energetikos žaliavų ir produktų importo ir eksporto salygos (uostai, laisvosios ekonominės zonos), tas valdo šalies ūkį. Šiais laikais jau nebereikia karinės okupacijos valstybei pavergti, pakanka ir ūkinės. Šia prasme kova dėl Lietuvos laisvės nėra pasibaigusi.

Reketavimo pradžia

Lietuvos reketavimas prasidėjo nuo pirmųjų nepriklausomybės dienų. Kai vieni džiaugėsi nepriklausomybe ir planavo krikščioniška morale ir socialiniu teisingumu gydyti tautai padarytas žaizdas, kai išlikę gyvi partizanai, politiniai kaliniai ir tremtiniai be keršto sutiko savo skriaudėjus, kai gerumo dvasia tautai žadėjo taiką ir gerbūvį, užkietėję komunistai ir Maskvai pavaldžios struktūros apsisprendė savo galią išlaikyti ekonomikoje. Ir jiems tai pasisekė.

Geras sąlygas jiems sudarė tuometinė valdžia nuvertintomis "vagnorkomis", rublių keitimu neribotais kiekiais į litus, investiciniais čekiais, kuriais eiliniai žmonės galėjo "suprivatizuoti" savo gyvenamuosius butus, o savi ir svetimi maskvėnai, dangstydamiesi savo pačių išleistais įstatymais, prisiplėšė milžiniškus turtus. Pradžioje tuos turtus pervesdavo bendrovėms, paskui išskirstydavo savo draugams ir giminėms, po to vėl suvesdavo į naujas bendroves, kad teisėtvarka neįstengtų surasti siūlų galų, jei ir norėtų. Bet ir teisėtvarka nomenklatūros buvo okupuota. Dar ir šiandien iš tos okupacijos nėra išsivadavusi.

1996 m. Pramoninkų federacijos prezidentas Bronislovas Lubys, pats dalyvavęs šiuose nedoruose procesuose, su ministru pirmininku Gediminiu Vagnoriumi pasirašė nusikaltimus įteisinantį memorandumą ir užsigarantavo pagrobto turto neliečiamumą.

Jei pažiūrėsime, kas yra pagrindiniai aktoriai su energetika ir kitais gyvybiniais ūkio interesais susijusiose scenose, pamatysime tuos pačius vardus ir veidus: Pramoninkų federacijos prezidentą Bronislovą Lubį, jo pavaduotoją nuo 1993 metų, dabartinį Ūkio ministrą Vincą Babilų ir sovietų ambasados Vašingtone iki Maskvos pučo 1991

metais konsulą Voldemarą Kančą.

Piliečių chartijos susirinkime, įvykusiame kovo pradžioje Vilniuje, Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas J. A. Katkus pateikė daugiau informacijos apie paslaptinę V. Kančą, kuris net nuotraukose nenori būti matomas. Sugriuvus Sovietų Sąjungai, jis liko gyventi Amerikoje. Savos valiutos – lito įvedimo metu jis pasirodė Lietuvoje. Dėl jo kaltės Lietuva patyrė žymių nuostolių. Kai Zoknių oro uoste buvo kuriama Laisvoji ekonominė zona, V. Kančas vėl įsiterpė, ir Lietuva neteko 10 mln. litų. Lietuvos nuostolis – jo pelnas. Kai amerikiečių finansinių bendrovių grupė – konsorciumas "Power Bridge" laimėjo tarptautinį konkursą per Lenkiją elektros liniją tiesti į Vakarų, V. Kančas vėl viską sujaukė ir projektas sustojo.

J. Katkus mano, kad tas pats gali atsitikti ir Klaipėdos uoste, kur viską į savo rankas ima B. Lubys.

Klaipėda ir Būtingė

Tapęs prezidentu, Algirdas Brazauskas pirmoje programinėje kalboje pareiškė, kad naftos terminalo statybos imsis nuo pirmos prezidentavimo dienos. Bet prasidėjo ginčai dėl vietos, terminalo pobūdžio, finansavimo ir darbai nepajudėjo iš vietos. Pagaliau buvo pasirinkta vietovė netoli Latvijos sienos – Būtingė. Jau buvo suprojektuoti terminalo aplinkos paruošiamieji darbai, suvežtos žemkasės, gautas amerikiečių pradinis finansavimas, bet tai ir viskas. Konservatorių valdžia darbus tęsė tokia pat sparta, kaip ir LDDP. Latviai ėmė protestuoti, kad terminalas keltų Latvijai pavojų.

Visuose tuose stabdymuose, bergždžiuose ginčuose, protestuose nesunku matyti Rusijos pirštą. Ji turi patyrimą, kaip savo tikslų siekti svetimomis rankomis. Latviai irgi nenori konkuruojančio terminalo, taigi jų siekiai šiuo atveju sutampa.

Tuo tarpu vyksta Klaipėdos uosto pertvarkymas. Ten labai aktyvus B. Lubys ir jo žmonės: perka, parduoda, "prichvatizuoja", "laimi" konkursus. Pasamdyti vokiečių konsultantai nurodė, kad vyksta sukčiavimas. Jie buvo išvaryti. Mažai kas žino, kad uosto reorganizavimo planai ir dokumentai ruošiami Sankt Peterburge. Nomenklatūra čia laiko uždėjusi sunkią lentą.

Simas F. Jurgutis

Elektros kelias į Vakarų

Lietuva turi elektros energijos perteklių, kuris valstybės išdui galėtų duoti stambių pajamų. Dabar Lietuvos elektra nuostolingai teka į Baltarusiją ir pajamas duoda, kaip įtariama, nusikalstamoms grupuotėms. Prieš kelerius metus pradėjo bręsti idėja Lietuvos elektros perteklių eksportuoti į Vakarų. Ūkio ministerija paskelbė tarptautinį konkursą tokiame projektui įgyvendinti. Konkurso laimėtoju 1998 m. balandžio 6 d. buvo paskelbtas apie "Stanton Group" susitelkęs amerikiečių konsorciumas, kuriam dar priklausė "CalEnergy Company", "Duke Power Engineering & Services" ir "Saguler Guff & Company". Tamsiosios jėgos šį telkinį pradėjo griauti iš vidaus, kad visą projektą sunaikintų. Maskvos tikslas – jokių būdu nepaleisti Lietuvos energetikos iš savo gniaužtų. "CalEnergy" pasidavė gundymams, nustumė į šoną konsorciumo organizatorę "Stanton" ir su B. Lubiui pavaldžia "Lietuvos energija" derybas pradėjo atskirai. Prie jos prisidėjo ir "Saguler Guff". Bet netrukus jos abi iš konsorciumo pasitraukė, nes sužlugo finansiškai, išsileidusios į rizikingus projektus Rusijoje ir Azijoje. "Stanton" vėl grįžo į vadovaujančią rolę ir į savo grupę pritraukė stiprią anglų bendrovę "National Power".

Vos pradėjus kurti projektą, pradėjo veikti V. Kančas. Jis stengėsi į savo žabangas įtraukti vieną pasaulyje finansiškai stipriausių firmų "Duke". Dar 1997 m. pabaigoje jis Vilniuje konsorciumo atstovams pristatė B. Lubį, kuris esąs pajėgus lemti sėkmingą projekto įgyvendinimą. 1998 m. spalio mėn. vežė du "Duke" vicepirmininkus vakarienei pas Lubį į Jonavą. Ten dalyvavo ir naujasis "Lietuvos energijos" vadovas V. Jurgaitis. Neilgai reikėjo laukti, kol V. Kančas pateikė "Duke" bendrovei pasirašyti trišalę "konsultacinio aptarnavimo" sutartį tarp "Lietuvos energijos", "Duke" ir paslaptinės britų Virdžinijos salose įregistruotos bendrovės "Baltic Petroleum Ltd". Tokia "trišalė" sutartis buvo pasirašyta ir dėl elektros tiekimo Baltarusijai. "Baltic Petroleum" turėjo būti apmokamu konsultantu, o nežinia kur registruota paslaptinė "Lithuania Development Group" turėjo perimti vadovavimą projektui.

Pagal Kančo pateiktą sutarties projektą, "konsultavimas" ir "vadovavimas" turėjo būti atlyginamas riebiomis sumomis: pradžia 3 mln. dolerių, o paskui per dešimt metų dar apie 19 mln. dolerių. Paruošta detali mokėjimų lentelė. Jei "Duke" siūlymą atmestų, projektas bus sugriautas.

"Duke", pasipiktinusi reketavimu, iš konsorciumo pasitraukė, informavusi apie tai Prezidentą, Seimą ir atsakingus teisėtvarkos pareigūnus. Ūkio ministras V. Babilius vėl prikalbino grįžti, pažadėdamas, kad jokie tarpininkai nebesimaišys. Derybų laiką pratęsė dar vienam mėnesiui. Bet vasario 8 d. sutartį galutinai nutraukė. Šį sprendimą patvirtino vyriausybė.

Tyrinėjo, kad nieko neišaiškintų

Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENČIŲ MINĖJIMAS SUNNY HILLS, FL

Lietuvos valstybės atkūrimo 81-ąją ir jos nepriklausomybės atstatymo 9-ąją sukaktį paminėjome vasario 21 d. Šventė buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Teresės bažnyčioje. Uniformotas šaulys Albertas Kvečas, lydimas tautiniais rūbais pasipuošusių Genės Gečienės ir Bronės Nakienės, į bažnyčią įnešė Lietuvos trispalvę. Pamaldose beveik visos moterys dėvėjo tautinius rūbus. Šv. Mišias už Lietuvą aukėjo trys kunigai: klebonas Francis Szczykutowicz, kun. Leonardas Musteikis ir kun. Izidorius Gedvila.

Šventė buvo tęsiama parapijos salėje. Įžanginėje kalboje apylinkės pirmininkė Laima Savaitienė pabrėžė, kad 1918 m. 20 didvyrių atstatė nepriklausomą Lietuvos valstybę ir tūkstančiai savanorių ją apgynė, o 1990 m. 124 didvyriai, tarp kurių buvo ir 11 moterų, vėl atkūrė Lietuvos nepriklausomybę. 1991 sausio 13-ąją šimtai tūkstančių ją išsaugojo.

Jurgis Savaitis savo kalboje keliaisakiniais apžvelgė Lietuvos istoriją. Buvo priminta apie labai reikšmingą Amerikos lietuvių pagalbą Lietuvai. JAV prezidentui Harding 1921 m. buvo įteiktos 138 knygos su milijonu parašų, reikalaujančių pripažinti nepriklausomą Lietuvą. Bolševikams ją okupavus, lietuvių delegaciją 1940 m. spalio 15 d. priėmė presiden-

J. A. Katkus reikalavo, kad šiuos nusikaltimus ištirtų nepriklausoma, Vyriausybei nepavaldi ekspertų komisija. Krikščionys demokratai oficialiu pareiškimu irgi toki siūlymą parėmė. Pasipriešino premjeras. Ir kaip nekeista, su juo nuėjo Krikščionių demokratų partijos pirmininkas Algirdas Saudargas. Konservatoriai neišgirdo ir Prezidento klausimo, "kodėl skolo-se skęsta "Lietuvos energija" ir kodėl nepradėtas vykdyti elektros tinklo į Vakarų projektas?"

Visą tyrimo iniciatyvą į savo rankas pasiėmė G. Vagnorius su savo ištikimu kancelieriu K. Čilinsku. Į tyrimą jis įtraukė kelias ministerijas (Ūkio, Teisingumo, Vidaus reikalų, Finansų) ir kelias vyriausybei pavaldžias tarnybas (ONTT, STT, VSD, EP). Premjeras atmetė nepriklausomos ekspertų komisijos tyrimus. Visi kažką darė, kalbėjo, maišėsi, spaudai teikė pareiškimus, bet nešvarios bylos paliko nepajudintos. Nomenklatūra vėl laimėjo.

tas Roosevelt. Jo pasakymas, kad "Lietuva neprarado savo nepriklausomybės – Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai nuslopinta", laikytinas itin reikšmingu, nes po to JAV niekad nepripažino Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą ir nelaikė DP stovyklose atsidūrusių estų, latvių ir lietuvių sovietų piliečiais.

Prisiminėme ir kitas svarbias sukaktis:

1. Pernai suėjo 100 metų Lietuvos himnui. O pats V. Kudirka mirė 1899 m. lapkričio 6 d., net nesulaukęs 41 metų. Taigi, šiomet minime 100 metų nuo jo mirties.

2. Prieš 50 metų, 1949 m. birželio 14 d. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas paskelbė Lietuvių Chartą, kurioje buvo nurodytos gairės iš Lietuvos pasitraukusiems lietuviams. Ten sakoma: lietuvių šūkis – "Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais turime ir būti!" Tuos žodžius savo eilėraštyje pasakė Georg Julius Sauerwein, Lietuvą pamėgęs vokiečių, mokėjęs apie 50 kalbų. Jis mirė 1904 m. gruodžio 16 d. Šiomet sukanka 95 metai nuo jo mirties.

Meninėje programoje Ona Adomaitienė ir Elena Žebertavičienė, akomponuojant Genovaitei Beleckienei, atliko "Skrenda mintys". G. Beleckienės vadovaujamas "Antrosios jaunystės" choras padainavo mėgiamas patriotines dainas. Jurgis Savaitis

Iš Lietuvių tautininkų sąjungos suvažiavimo

Prof. Vaidoto Antanaičio kalba LTS suvažiavime (kovo 20 d.)

Pranešime paliesiu du klausimus: 1) padėtis Lietuvoje; 2) tautininkų veiklos strategija.

Pirmuoju klausimu kalbėti, analizuojant nelinksma padėtį, galima daug ir ilgai. Tačiau užtenka pasakyti, kad tautininkai sutinka su tuo šalies vidaus reikalų įvertinimu, kurį pateikė Prezidentas Valdas Adamkus savo kalboje, pasakytoje šiemet, vasario 16 d. Operos ir baleto teatre.

Antruoju klausimu teks kalbėti kiek ilgiau. Kaip elgtis tautininkams, kai jie šandien priskiriami prie mažųjų partijų ir kai poveikį valstybės gyvenimui turime nedidelį? Seime savo atstovų nebeturime. Turime tik du merus tautininkus: Akmenėje – p. Lupeiką ir Vilkaviškyje – p. Mačį. Pagal narių skaičių (apie 3000) tautininkai skirtini prie vidutinio dydžio partijų. Tačiau tautinės minties žmonių Lietuvoje yra šimtus kartų daugiau. Strateginiu tautininkų uždaviniu laikytinas visų tautinės minties lietuvių suvienijimas.

Bene didžiausia kliūtis tokiam susivienijimui yra didelis partijų skaičius mažoje Lietuvoje (berods 35). Mažųjų partijų perspektyvos – menkos. Tokia situacija yra ir su tautinės-demokratinės pakraipos partijomis. Liūdna, kad tautinės minties žmonės susiskaldę į kelias partijas ir toliau skaldosi į naujas. Tautininkų valdybos ir tarybos nuomone, atėjo laikas susijungti tautinės demokratinės pakraipos partijoms.

Praėję Nepriklausomybės metai įtikinamai parodė, kad jaunai valstybei vienpartinis valdymas (ar tai LDDP, ar konservatorių) yra žalingas ir net pavojingas. Visos Lietuvos politinės partijos yra silpnos tiek narių skaičiumi, tiek intelektualiu potencialu. Visų partijų narių skaičius tesudaro apie 2% nuo bendro gyventojų skaičiaus. Tokioje situacijoje racionaliausias šalies valdymas būtų koalicinis, įjungiant į valdymą (Seimą, Vyriausybę, savivaldos ir kitus institucijas) nepartinius specialistus.

Tautininkų ir Demokratų iniciatyva beveik du metus vyko "apvaliojo stalo" diskusijos, kuriose dalyvavo 6-8 partijos. Paskelbta apie 10 bendrų pareiškimų, išryškėjo bendri požiūriai į daugelį reikalų. Praėjusių metų rudenį buvo nutarta įkurti partijų koaliciją "Tėvynei ir laisvei". Tačiau toliau tęsiant diskusijas, susiformavo nuomonė, kad koalicijos nepakanka, o reikia eiti į partijų apsijungimą bendru pavadinimu – "Tautos sąjunga".

Kodėl ne koalicija, o apsijungimas? Todėl, kad:

1) koalicijos rinkiminis barjeras (7%) – aukštesnis nei jungtinės partijos (5%);

2) norėdama gauti valstybės finansavimą, kiekviena koaliciją sudaranti partija privalo surinkti po 3% balsų. Mažoms partijoms tai yra

sunkiai įveikiamas barjeras.

Išvardinau du finansinius jungties privalumus prieš koaliciją. Kiti jungties privalumai dar rimtesni:

3) jungtinės partijos įsteigimas parodytų visuomenei, kad yra partijų ir žmonių, kurie sugeba pakilti virš partinių interesų. Jungtinė partija gali lengviau pritraukti visuomenę;

4) mažosios partijos, įskaitant ir Tautininkų sąjungą, stokoja asmenybių ir specialistų. Todėl jos pasmerktos merdėjimui ir net išnykimui;

5) įkūrus "Tautos sąjungą", įmanoma dalyvauti dar didesnėje koalicijoje. Dabar gi didžiosios partijos nenori su mumis net kalbėtis, nes esame nelygiaverčiai pašnekovai;

6) jungtinei partijai įmanoma susijungti su rinkimuose norinčiomis dalyvauti visuomeninėmis organizacijomis bei specialistais ir, stiprinus savo eiles, sėkmingiau dalyvauti rinkimuose.

Laiko iki rinkimų dar yra. Momentas – palankus. Deramai atlikus organizacinį darbą ir paruošus visuomenės nuomonę, "Tautos sąjunga" įgautų realias galimybes užimti vieną valstybės valdymo kampą.

Pagrindinė kliūtis jungtinės partijos steigimui yra visoms norinčioms jungtis partijoms priimtinas pavadinimas. Dalis tautininkų pagei-

dauja išsaugoti mūsų sąjungos pavadinimą. Demokratai pageidauja, kad naujame pavadinime būtų žodis "demokratai" arba "demokratinė". Vienu metu atrodė, kad naujoji partija subyrės dar jai nesusikūrus. Dera priminti, kad praeityje tautinės minties žmonės Lietuvoje savo vadiną skirtingai.

Aušrininkai save vadino "Tėvynės mylėtojais". Vėliau dr. Jonas Basanavičius įkūrė (1905) "Tautiškąją lietuvių demokratų partiją". Dar vėliau tautininkai buvo vadinami viltininkais ar vairininkais. 1916 m. viltininkai įkūrė Tautos pažangos partiją.

1924 m. Tautos pažangos partija ir Ekonominė-politinė žemdirbių sąjunga buvo perorganizuotos į Lietuvių tautininkų sąjungą.

Emigracijoje – Niujorke 1949 m. trys lietuvių tautinės organizacijos įkūrė Amerikos Lietuvių tautinę sąjungą, kurios atstovas p. Eugenijus Bartkus dalyvauja mūsų suvažiavime.

Taigi priklausomai nuo laikmečio sąlygų tautinės minties žmonės vadinosi skirtingai. Esmė yra tame, ne kaip tie žmonės vadinas, bet ką jie veikia.

Pavadinimas "Tautos sąjunga" yra priimtinas daugumai konsultacijose dalyvavusių žmonių. Principines programines nuostatas nusako žodžiai: tauta, demokratija,

teisingumas. "Tautos sąjungos" steigimą reikia vertinti, ne kaip tautininkų sąjungos likvidavimą, o kaip jos plėtimą ir stiprinimą.

Istorija nesikartoja. 1926-40 metų laikotarpis negrįš ir vieni tautininkai, deja, niekada nebus valdančiąja partija.

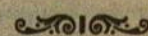
Kas prieštarauja jungtinės tautinės – demokratinės partijos steigimui, tas to nesuspradamas arba sąmoningai tarnauja kitų partijų interesams ir nenori tautinių jėgų konsolidacijos.

"Tautos sąjungos" steigimo scenarijus

Pirmiausia į "Tautos sąjungą" susijungia labiausiai artimos partijos: tautininkai, "Jaunoji Lietuva", Nepriklausomybės partija bei dalis politinių kalinių. Kitos partijos įsijungia palaipsniui, po savo suvažiavimų: demokratai, Tautos pažanga. Dūrys turėtų būti atviros visiems, kurie vadovaujasi principais: tauta, demokratija, teisingumas.

Vedamos konsultacijos su organizacijomis, kurios ieško politinių partijų, norėdamos per jas dalyvauti Seimo ir savivaldybių rinkimuose. Vien tik su tautininkais tos organizacijos nekalba, nes mes vieni esame per mažas skėtis.

"Tautos sąjungos" steigimas yra pagrindinis šio suvažiavimo klausimas. Mes šandien turime apsispręsti, ar tautininkai pasisako už Lietuvos tautinių jėgų telkimąsi ar už tolimesnį jų jėgų išsiskaidymą.

ALTS LOS ANGELES SKYRIAUS RENGINIŲ KALENDORIUS

• LIEPOS 11 d. – gegužinė po stogu Los Angeles Tautiniuose namuose.

• RUGSĖJO 5 d. – Tautos šventė ir Lietuvos prezidento Antano Smetonos 125-ųjų gimimo ir 55-ųjų mirties metinių paminėjimas – akademija.

• LAPKRIČIO 7 d. – Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos ir jos ALTS skyriaus 50 metų veiklos sukakties šventė Tautiniuose namuose.

* * *

Norinčius įsigyti knygą "ALTS-gos Los Angeles skyriui – 50 metų" prašome kreiptis į Rūtą Sakienę šiuo adresu: 22 Maygreen Ct. Glendale, CA 91206. Knygos kaina \$20.

Los Angeles, CA Daugiau kaip 7 tūkstančiai dolerių – lietuvių reikalams

Feliksas Masaitis

Los Angeles, CA lietuvių Tautinių namų metinis susirinkimas įvyko kovo 7 d. Jį pradėjęs šių namų pirmininkas Jonas Petronis pakvietė pirmininkauti vicepirmininką Aloyzą Pečiulį. Pakviestasis sklandžiai atliko šią užduotį. Pagerbtį Amžinybėn iškeliavę Tautinių namų dalininkai. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Rūta Anelauskienė. Jis priimtas be pataisų.

Jonas Petronis savo pranešime apibūdino namų veiklą bei rūpesčius. Iždininkas Vincas Juodvalkis savo pranešime pabrėžė, kad nežiūrįnt, jog namų remontui bei patobulinimui išleista 18.423 dol., valdyba dar paaukojo 7.202 dol. lietuvių reikalams. Stambiomis sumomis paremti fondai, vaikų globos,

šalpos ir kitos visuomeninės organizacijos bei spauda. Revizijos komisijos pranešime inž. Antanas Mažeika išvardijo visus, gavusius paramą.

Pirmininkui Jonui Petroniui ir visai valdybai pareikšta padėka. Valdybos ir revizijos komisijos nariai, kurių išrinkimo laikas jau buvo pasibaigęs, sutiko pasilikti naujam laikotarpiui. Dabar Los Angeles Tautinių namų valdybą sudaro: neribotam laikui išrinktas Garbės pirmininkas Bronius Dūda, 24-ąjį kartą perrinktas pirmininkas Jonas Petronis, vicepirmininkai – Aloyzas Pečiulis ir Virgilijus Kasputis, iždininkas Vincas Juodvalkis ir sekretorė Rūta Anelauskienė. Revizijos komisiją sudaro: Antanas Mažeika, Ignas Medziukas ir Alfonsas Tumas.

Los Angeles Tautinių namų valdyba. Pirmoje eilėje (iš kairės): pirm. Jonas Petronis, sekr. Rūta Anelauskienė ir Garbės pirm. Bronius Dūda. Stovi: ižd. Vincas Juodvalkis, vicepirmininkai – Virgilijus Kasputis ir Aloyzas Pečiulis.

Los Angeles Tautinių namų revizijos komisija: Antanas Mažeika, Ignas Medziukas ir Alfonsas Tumas.

Jaunimo puslapis

Skyriaus vedėja – Rita Augienė

ABITURIENTAI 1999 metai

MIKAS RUKŠĖNAS

Mikas šiemet birželyje baigs *Willoughby South* gimnaziją. Jis dažnai patekdavo į garbės sąrašus ("Honor Roll"), žaidė krepšinio ir amerikietiško futbolo komandose, slidinėjo.

Mikas nuo pat jaunystės dienų yra veiklus lietuviškoje visuomenės narys. Jis baigė šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir lankė "Švyturio" lituanistinio ugdymo kursą. Nuo vaikystės priklausė

skautų ir ateitininkų organizacijoms, tapo skautų giliuku

vadovu bei ateitininkų moksleivių pirmininku. Daug metų yra vadovavęs jaunimo būreliams Dainavoje rengiamose ateitininkų stovyklose. Mikas priklauso "Žaibo" sporto klubui, pasižymėdamas lengvoje atletikoje ir slidinėjime. Laisvesniu laiku dirba "Denny's" restorane.

Baigęs gimnaziją, Mikas žada lankyti *John Carroll* arba *Ohio State* universitete ir studijuoti buhalteriją, verslą bei kompiuteriką.

KRISTINA IRENA STEMPUŽYTĖ

Kristina Stempužytė yra antroji Ramunės ir Šarūno Stempužių dukra. Ji mokosi namuose ir gimnazijos kursą baigs šiais metais.

Kristiną visados viliojo muzika ir kiti menai: ji groja smuiku, lavina balsą *Willoughby School of Fine Arts*, yra lankiusi vaidybos ir šokio

studiją, pasireiškusi scenoje,

turinti gerą šamojo gyslelę.

Kristina domisi jūrų biologija (*Marine Biology*), fotografijos menu, kompiuteriais ir ... kulinarija. Sporte mėgsta dalyvauti "softball" ir krepšinio žaidimuose, bet labiausiai mėgsta futbolą. Jai patinka užsiimti su vaikais, yra jų labai mėgiama. Dabartiniu metu dirba *Panera Bread Company, Tower City*.

Lietuvių fondo atstovė Dalia Puškorienė atidaro šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių darbų parodėlę "Kaip mano šeima atvyko į Ameriką". Dešinėje – K.Civinskas.

Illinois valstijos gubernatoriaus padėjėja Pat Michalski (šešta iš kairės) su "marčiulioniukais"

Neseniai atvykusiems į Ameriką IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė
17

Venkite kompanijų, kurių reitingas žemesnis, nei "B". Yra keletas organizacijų, kurios gali padėti rasti atsakymus į daugelį klausimų. Išsamesnę informaciją gausite, paskambinę į Amerikos gyvybės apdraudos tarnybą (*American Council of Life Insurance*) tel 1-202-624-2000 arba į Draudimo vartotojų organizaciją (*National Insurance Consumer Organization*) tel. 1-800-336-6423. Paskambinkite į kompanijas "Insurance Quote" (tel.1-800-972-1107) arba "Select Quote" (tel. 1-800-343-1985), kurios nemokamai suteiks informaciją apie nebrangų terminuotą gyvybės draudimą.

Sudėjus visas draudimo išlaidas gali susidaryti gana didelė suma. Todėl susirinkite visą informaciją ir pirkite tik būtinus draudimo polisus. Kai jūsų finansinė padėtis pagerės, išsilykite kokius tik įmanoma draudimo polisus, kad apsaugotumėte save ir savo šeimą.

Kaip nusipirkti kompiuterį

Amerikoje kompiuterių pardavimo tempai yra spartesni negu televizorių. Jau esame aptarę, koks vertingas yra jūsų mokėjimas dirbti kompiuteriu ir kokia svarbi galimybė prisijungti prie Internet tinklo. Jeigu dar neturite kompiuterio, tikriausiai jį nusipirksite artimiausiu laiku. Tad nebetenka svarstyti, pirkti kompiuterį, ar ne. Turite nuspręsti, kokį kompiuterį nusipirksite.

Kompiuterių technologija keičiasi labai sparčiai, tačiau, pirkdami kompiuterį asmeniui naudoti ar smulkaus verslo poreikiams ir norėdami prisijungti prie Internet tinklos, turite pasirinkti sistemą, kurioje būtų: 100 MHz ar didesnio dažnio "Pentium" procesorius, 16 MB laisvosios kreipties atmintis (*random access memory – RAM*), 1000 MB atminties pagrindinis kaupiklis (*hard drive*), kompaktinių diskų pastoviosios atminties įrenginys, 1 MB video atminties įrenginys, garso plokštelė

(*sound card*), VGA monitorius, manipulatorius ("pelė"), 28,8 ar didesnio greičio modemas, instaliuoti "Windows – 95" ir keli kiti programų paketai. Tokią sistemą su šaliniu spausdintuvu galite nusipirkti už mažiau nei 2000 dolerių. Bibliotekoje pavartykite "Vartotojų atsiliepimų" (*Consumer Reports*) žurnalus ir sužinokite, kaip įvertinti įvairių modelių kompiuteriai bei spausdintuvai.

Daugelyje parduotuvių kompiuterius galima pirkti išsimokėtinai. Jums gali tekti parodyti, jog turite vieną iš pagrindinių kreditinių kortelių. Parduotuvės dažnai laikraščiuose reklamuoja taikomas nuolaidas ir siūlomas finansavimo formas. Ką jos bereklamuotų, atminti, jog gali pavykti nusiderėti žemesnę kainą, nemokamai gauti diskelių ar programinės įrangos. Gana dažnai kompiuterių pardavėjai dirba už komisinį atlyginimą.

Jeigu nusimanote apie kompiuterius ir tiksliai žinote, ką norite pirkti, išsilydami naudotą kompiuterį galite sutaupyti daug pinigų. Ką tik aprašytą sistemą be spausdintuvo galite išsigyti net ir už 800 dolerių. Vienas iš populiarių naudotų kompiuterių tiekėjų yra Amerikos kompiuterių birža (*American Computer Exchange*), įsikūrusi Atlantoje, Georgia valstijoje. Jos telefonas -1- 800-786-0717. Jums gali tekti sumokėti apie 40 dolerių už persiuntimo išlaidas, patiems suderinti sistemą, kai ji bus atsiųsta, ir sutikti su sąlyga, jog jūsų išsigytai sistemai netaikomas garantinis aptarnavimas.

Redakcijos pastaba: Kai ruošitės pirkti kompiuterį, pasitarkite su specialistu. Tiek kompiuterių sistemos, tiek programinė įranga tobulėja labai sparčiai.

Namas – tai jums priklausanti Amerikos dailė

Nepraleiskite šio skyriaus vien tik dėl to, kad Amerikoje esate naujokai! Galbūt dabar manote, jog nėra jokių galimybių nusipirkti namą. Tačiau tam reikia ruoštis iš anksto. Kai ką reikia padaryti jau dabar, kad vėliau galėtumėte nusipirkti namą. Jeigu dabar suprasite pirkimo procesą, pastebimai priartinsite tą dieną, kai galėsite tapti namo savininku.

Immigrants and Refugees/ by Raimonda Mikatavagė. Tel: (410) 374-3117.

YPATINGAS SAVAITGALIS ČIKAGOJE

Bronius Nainys

Labai gražiai pagiedotos solistės Laimutės Stepaitienės giesmės ir jautriai, harmoningai atliktos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos muzikės Birutės Mockienės vadovaujamo choro bažnytinės melodijos lyg ir liudijo apie ramią tolimesnę Kovo 11-osios minėjimo programą. Kažkur dingio nerimas ir dėl Misijos kapeliono kun. Algirdo Palioko pamoksle iškeltų gėrio ir blogio kovos padarinių Tėvynėje, kur okupanto įsodintas blogis dar visgi stipriai tebekeroja. Tur būt patikėjau, kad jo dienos netrukus pasibaigs.

Gal būt panašia nuotaika vadovavosi ir Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos vadovybė, suruošusi tokią ramią minėjimo programą. Tai ženklas, liudijantis apie vis dažnesnius mūsų posūkius iš bėdų ieškojimo į valstybės kūrimo kelią. Tai ypač parodė ir nuosaiki Lietuvos Generalinio konsulo, dirbančio Čikagoje, Giedriaus Apuoko pagrindinė kalba minėjime. Pasaulio lietuvių centro Lemonte didžiojoje salėje kovo 14 d. įvykusio minėjimo programa sujungė visas mūsų kartas ir abi paskiausias išcivijas. Po solistės Laimutės Stepaitienės pagiedotų Amerikos ir Lietuvos himnų, vyresniosios kartos atstovas – sąjungos vicepirmininkas Vaclovas Mažeika, pasveiki-

nęs minėjimo dalyvius, tolimesnei programos daliai vadovauti pakvietė vidurinėsios kartos atstovę Daivą Meilienę. Kovo 11-osios Akta perskaitė, o vėliau ir labai gražiai deklamavo Maironio lietuviškos mokyklos istorinės Storonienės paruoštos, jos vadovaujamo "Geležinio vilko" būrelio narės – pačios jauniausios kartos atsovės, tautiniais drabužiais pasipuošusios Kazlauskaitė ir Meilyte. Meninę programos dalį atliko solistai – dr. Vilija Kerelytė ir vėliausios išcivijos atstovas Algimantas Barniškis. Nors sąvoka "meninė dalis" šiuo atveju gal ir ne visai tinka, nes visa programa buvo meniška. O dar labiau mus visus sujungė jaudinanti minėjimo pabaiga, kai skambėjo "Ąžuolai", "Lietuva brangi". Jautėme tikrai tautišką, patriotišką nuotaiką, nė kiek nepaveiktą prieš savaitę čia mus gal kiek ir per "partines stygeles" timpltelėjusių Lietuvos politikų. Šeimynišką bendravimą stiprino ir Bronės Nainienės vadovaujamo Centro kultūros komiteto paruošti, nors ir kukli, bet skoningų vaišių stalai.

Minėjimui pasibaigus, skubėjau į kitą kultūrinį renginį, netrukus turėjusį prasidėti Čikagos lietuvių jaunimo centre. Lietuviškoji radijo valandėlė "Margutis-II" ten siūlė dar niekam Čikagoje nematytą Kazio Sajos komediją "Savaitgalio romanas", atskraidintą iš Amerikos Vakarų pakrantės – Los Angeles, kur vis dar gyvuoja veiklus lietuvių dramos sambūris – turbūt vienintelis visoje Amerikoje.

Važiudamas turėjau laiko apmąstyti ir minėjime ką tik išklaustą gen. konsulo G. Apuoko kalbą. Dėmesį atkreipė ir kitoks jos perdavi-

Kovo 11-osios minėjime – Tautinės sąjungos valdybos nariai su programos dalyviais. Iš kairės: Oskaras Kremeris, Vanda Mažeikienė, Vaclovas Mažeika, sol. Laimutė Stepaitienė, ALTS pirm. Petras Buchas, kun. Algirdas Paliokas, Alina Meilytė, LR Gen. kons. Giedrius Apuokas, dr. Vilija Kerelytė, Algimantas Barniškis ir Daiva Meilienė. V. Jasinevičiaus nuotr.

mo būdas. Paprastai kalbėtojais, atvykę iš Lietuvos, rašytų tekstų mums neskaito, bet režia "iš kepurės". Pagal juos, koks tu kalbėtojas, jeigu tau reikia kalbą iš anksto pasirašyti. Tačiau pradėję, jie dažnai nebežinodavo, kur sustoti. Kalbėdami kartais net ilgiau kaip valandą, pripasakodavo visko, kas tik "pa puolė ant liežuviu". Tuo tarpu Giedriaus Apuoko žodis – rašytas tekstas – buvo apmąstytas, gerai paruoštas, nuoseklus. Tema – įdomi ir, kaip jis pats sakė, kitokia. Vertingas buvo jo pateiktas Lietuvos valstybinių švenčių – Vasario 16-osios, Kovo 11-osios ir Liepos 6-osios – išryškinimas, vienu su kitomis palyginimas, priskiriant jas kiekvienam būdingam laikotarpiui. Tik gal ne visi sutiks su jo teigimu, kad nuo pat nepriklausomybės paskelbimo gyvenimas Lietuvoje nuolat gerėjo, pagrindiniu įrodymu pateikiant didėjančių atlyginimų vidurkį. Į tą pusę žiūrintiems iš kitų šonų, gali atrodyti ir kitaip.

Nuotaikinga, didelių uždavinių nesprenžianti ko-

medija linksmi nuteikė Jaunimo centro didžiąją salę sausakimšai pripildžiusius žiūrovus. Lietuvoje pagarsėjusio ir mums dar okupacijos laikais žinomo kaip lietuvių tautos patrioto, rašytojo Kazio Sajos atvaizduoti meilės nuotykių Palangoje buvo pateikti gana įdomiai ir gyvenimiškai. Miesto poniutei į šią vasarvietę atvykus "pasmaguriauti", staiga atsirades jos vyras gali nakvoti ir šuns būdoje, nes ji savo kambaryje su kažkuo "proferansu" užsiėmusi. Renginys – puikus. "Margučio-II" valdyba, kuriai pirmininkauja tokių renginių rušimo profesionalė Marija Remienė, parodė, kad ji ne tik radijo bangomis, bet ir scenos erdve moka į mus "pataikyti". Puikiai pavykęs užmojis dar liudija, kad mums ir tokių teatrų, ir tokių organizatorių reikia. Tik jais savo lietuvišką gyvybę ir palaikome.

Šis darbas, kaip žinome, nei vienu, nei kitu – nelengvas. Už tai mes visada geru žodžiu minime Los Angeles dramos sambūrio pirmininkę Emą Dovydaitienę, valdybos narius: Aurį Jarašiuną, Sigutę Mikutaitytę, Aloyzą Pečiulį, Amandą Ragauską, Ramunę Vitkienę. Labai labai dėkojame "Savaitgalio romano" režisieriui Algimantui Žemaitaitiui ir aktoriams: jau minėtam Amandui Ragauskui

(pasigėrėtinai atliktas vaidmuo), Raisai Urbanienėi, Haroldui Mockui, Sauliui Stančikui, Sigutei Mikutaitytei ir savo vaidyba labiausiai mus sužavėjusiai "šuns būdos" savininkei Ramunei Vitkienei.

Rašinio antraštėje savaitgalį pavadinau ypatingu, bet iki šiol skaitytojas turbūt dar nesuvokė, kodėl jis – toks ypatingas. Nesuvokė iš dalies ir todėl, kadangi dar nieko nepasakiau apie Lemonto ypatingus svečius iš Vilniaus – pas mus apsilankiusią berniukų krepšinio komandą – "marčiulioniukus". Daug apie juos nepasakosiu, nes tai – sporto žurnalistų uždavinys, tačiau negaliu praleisti nepamirėjęs jų ir kartu mūsų visų ypatingos šventės – kovo 13 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje įvykusio pabėdavimo - pokylio, į kurį pabendrauti su Vilniaus šauniais berniukais susirinko tiek, kad buvo ir nebetilpusių. Šio pokylio viešnios ir svečiai – nuo vos pradedančio vaikščioti vaikučio iki vos bėpaeinančio senuko. Ir kokia buvo linksmybė tame mūsų – antrosios kartos sugalvotame ir suruoštam renginyje. Vilnius, Lemontas, Čikaga – visi išvien, labai draugiškai, labai linksmi ir labai lietuviškai šoko, dainavo, vaišinosi. Liks visiems atmintinas vakaras.

"Margučio-II" surengto spektaklio atlikėjai ir organizatoriai. Sėdi (iš kairės): Saulius Stančikas, Amandas Ragauskas ir Haroldas Mockus. Stovi: Raisa Urbanienė, sambūrio pirm. Ema Dovydaitienė, rež. Algimantas Žemaitaitis, "Margučio-2" pirm. Marija Remienė, Sigutė Mikutaitytė-Miller ir Ramunė Vitkienė (Čikagoje, kovo 14 d.)

Kovo 11-osios Akta skaito Giedrė Kazlauskaitė.

V. Jasinevičiaus nuotr.

KATINAS

Vladas Vijeikis

Mano namuose gyvena katinas. Jis gerai jaučia savo prakilumą, nes yra labai panašus į televizijoje pagarsėjusį katiną "Morris". Jo vardas – Murkis, bet šaukiamas atsiliepią tik tada, kai yra geros nuotaikos. Prie ėdalo jo šaukti nereikia: prisistato su savo didžiuliu pilvu kniaukdamas. Sakiau, kad jis gyvena mano namuose. Bet kartais suabejoju, ar tai mano, ar jo namai. Jeigu mokėtų kalbėti, pareikalautų nuomos. Mat jis mano, kad yra šeimininkas. Išeina, kada nori ir grįžta, kada nori. Žinoma, kai išalksta.

Tradiciniai katinai turi gaudyti peles. Bet ne Murkis. Pelės bėginėja pagal jo nosį, o jis nesiteikia atsibusti iš snaudulio. O gal jis sudarė su pelėmis nepuolimo sutartį? Kas atspės jo sumanymus ir tikslus...

Paprastai jis pasirenka pačią minkščiausią vietą visuose namuose ir nėra jokių diplomatinų galimybių jį iš ten pašalinti. Atrodo, jis žino apie žydus, įsikurusius arabų žemėje.

Senovėje Egipto tyrinėtojai atrado ne tik faraonų, bet ir kačių mumijas. Reiškia, kad Egipto katės jau buvo išpilietinusios, kad egiptietis norėjo jų turėti ir kitame gyvenime. Manasis Murkis, atrodo, gerai žino istoriją. Jis lengvai neapleidžia savo protėvių tradicijų. Tad kyla labai opus klausimas, kaip reikės Murkį palaidoti. Bet kadangi katės turi devynias gyvybes, tai reikės ilgai laukti.

Murkio daktaras, jį ištyrinėjęs, pareiškė, kad Murkio vidaus organų veikla sutrikusi. Jį reikia maitinti specialiu maistu. Paslaugūs kačių maisto fabrikantai turi parengę speciales dėžutes. Ant jų puikuojasi gražus katinas, gal net panašus į Murkį. Ten pasakyta, kad viduje yra kaip tik tai, kas reikalinga vidurių sutrikimais besiskundžiančiam katinui. Reikia nulenkti galvas prieš fabrikantus, kurie rūpinasi katinais.

Šia proga tenka prisiminti Lietuvos katinus. Berods, kovo mėnesį jie sukeldavo romantiškus koncertus, kuriuos buvo galima išgirsti per

kelias parapijas. Apie specialų maistą jie nebuvo girdėję. Jeigu karves melžiant, nuvarėdavo lašelį pieno, katinas būdavo patenkintas. Jo pareiga buvo gaudyti peles ir žiurkes. Tai jis darė ne dėl sporto paskatų, bet verčiamas išgyvenimo būtinybės.

Amerikoje teko matyti katinų parodas. Jos sutraukia daugiau lankytojų, negu meno parodos. Gražiausiai specialistų sušukuoti, nupudruoti ir apkvėpinti katinai "paraduoja" prieš teisėjus. Čia, kaip ir gražuolių varžybose, sprendžiama apie katino grožį, būdą ir kitas savybes. Laimėtojai gauna "Oskarus". Patenkintas katinas pakelia uodegą, o šeimininkė – nosį. Abu išdidžiai grįžta namo. Katinas aprūpintas pūkine pagalve, geriausiu valgiu, kokį sugalvos veterinariai ir fabrikantai. Tokioje prabangoje jis išgyvens ne tik savo devynias gyvybes, bet sulauks dešimtos ir dvyliktos.

Dar reikėtų prisiminti juodus katinus. Žinia, kad juodam katinui perėjus kelią, geriau grįžti namo. Tai reiškia nelaimės. Ragana paprastai vaizduojama su juodu katinu. Nors niekas nematė raganos. Jeigu tokios būtų, tai pasirodytų televizijos programoje. O juodas katinas net nežino, kokią galią jis turi.

Berašant šias eilutes, pasirodė Murkis. Žvilgtelėjo į savo valgomąjį, tingiai nužgiavo iki savo išvietės. Nepatiko. Mat reikia vos ne kasdien keisti specialų smėlį. Čia vėl paslaugiai patarnauja fabrikantai, kurie pagamina smėlio, kuris, jų teigimu, bus patrauklus katinui. Murkis pauostė, pakasė koją ir nužingsniavo iškilmingu žingsniu – lyg vyskupas į savo mėgiąją minkštą vietą. Rytojaus dieną ant kilimo prie stalo radau tai, ką jis turėjo palikti ant specialaus smėlio. Kaip išmokyti katiną gerų papročių?

Cirke galima matyti išmokytus šunis, dramblus, tigrus, net kiaules. Bet ar matėte kates? Tad reikia sutikti, kad katinas tavo namuose yra šeimininkas, bet ne tu. Katinui nenurodyti, ką jis turi daryti.

Musulmonai labai gerbia kates. Už katės užmušimą grėsia sunki bausmė. Štai musulmonų sakmė:

– Kodėl katinas, lakdamas pieną, užsimerkia?

– Todėl, kad kai Alachas paklaus: "Ar gavai pieno?" katinas atsakys: "Nemačiau." Tada vėl gaus pieno.

Šių dienų politikieriai, vogdami ar kitokias niekšybes darydami, užsimerkia. Pagauti sako: "Nemačiau, nežinau, neatsimenu..."

KAI "TIGRAI" PRAGYSTA

Vytautas Matulionis

"Isimylėjęs kareivis" (E. Canio, dainuota itališkai) geriau pasisekė pirmoji. Ji pasižymėjo ryškia tarsena ir buvo įdomi balso spalvomis. Antroji daina, daug greitesnė, kiek nukentėjo dėl neaiškios italų kalbos.

Virgilijus Noreika – stipraus ir gražaus balso dainininkas. Girdėtas tik plokštelėse, jo balsas išpuodingai savyje sujungia jėgą ir švelnumą. Besinaudojant šia didele dovana daugelį metų ir ja dosniai besidalinant su klausytojais, ji jau truputį "apkepėjo", balsas kiek patamsėjo. To neišvengia joks dainos menininkas. Aukštosios gaidos jau nėra tokios laisvos ir skaidrios, kaip anksčiau, ir jos pasiekiamos didesnėmis pastangomis. Tačiau, matyt geros mokyklos dėka, dainininkas išlaikė puikų, tvirtai plaukiantį *pianissimo*, kurio pavydėtų ir dainininkai pačioje dainos meno viršūnėje.

Kiek keista, kad solistas pasirinko "Džimio dainą" ir Rudolf Friml operetės "Rose Marie". Ji klausytojų labai nesudomino. Vietoj jos taip norėjosi išgirsti porą gražių operos arijų, pilnai atskleidžiančių patraukliausias jo balso savybes. Kitaip buvo su liaudies daina "Lineliai", užrašyta K. Griauzdės. Joje Noreika buvo puikus. Šioje dainoje gražus lyrizmas kaitaliojasi su juoką keliančiu ir solisto labai vaizdingai perduotu greitu tauškejimu kiek primenančiu Rossini. Šia daina solistas klausytojus tuoj pat papirko.

Išpuodingiausiai Virgilijaus Noreikos balsas atskleidė ir suspindėjo jo ankstyvesniu grožiu Konrado Kavecko dainoje "Susitikt tave norėčiau vėl". Kaip švelniai ir atsargiai buvo glamonėjamas kiekvienas trapus žodis, koks giedras ir nesvyruojantis *pianissimo*! Solistas šioje dainoje tiesiog atgimė. Pirmąją koncerto dalį Noreika užbaigė linksma, jaunystę ir jos malonumus garbinančia daina "Funiculi-Funicula"

(Luigi Denza). Šioje nenustygstančiu jaunatvišku nekantrumu kunkuliuojančioj dainoj solistas davė valią stipriam balsui nevaržomam paskrajoti jausmų platybė, nors paskutinė aukštenė gaida skambėjo lyg per daug atsargiai.

Antroje koncerto dalyje skambėjo virš trisdešimt įmantriai supintų operų, operėlių ir dainų ištraukų. Ši dalis, pavadinta "naujametiniu kokteiliu" ir palydima Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro garsajuostės ("fonogramos"), buvo gardus ir beveik visus patenkinantis šiuipyns. Čia visi trys dainininkai – "vyrai iš suomens ir iš liemens" – turėjo daug progų pasireikšti kaip solistai, tačiau dažnai tik klausytoją erzinančiomis per daug trumpomis dainų nuotrupomis. Su "fonograma" solistai buvo gerai susidainavę, tačiau įžanginė šios dalies melodija "Jingle, bells!" savo kalėdine nuotaika čia visai netiko.

Ir ko čia nebuvo! Nuo kankano iki "Ilgiausių metų", nuo "Pajūriais, pamariais" iki Trubadūro, nuo Sevilijos kirpėjo iki tango "La Cumparsita", nuo Šikšnosparnio iki "makarena", nuo Carmen iki Aidos, nuo Fausto iki Šabaniausko, nuo Traviatos iki "Oi, ramunėle"... O kur dar dainos apie rašytus laiškus, sielos vienvatę, pakelės malūną, aukštaičius ir žemaičius, rudens vakarą, nuskintą rožę ir t.t. Turtinga lengvomis idomybėmis, antroji koncerto dalis sąžinės sąskaitos iš klausytojų nereikalavo. Solistai savo vaidmenis atliko pasigėrėtinai, tiesiog neįprastai laisvai "rimtiems" ir "oriems" operos dainininkams. Iš scenos linksmybė liejosi lyg iš gausybės rago, užkrės-dama ir klausytojus, kurie kartais pritarė kojomis ar visu kūnu. Aplamai, ši koncerto dalis buvo lyg sklidina statinaitė gardaus medaus, kuriuo klausytojai ir girdimai ir regimai mėgavosi. Tačiau... šio vakaro pakilią nuotaiką kiek

(Nukelta į 10 p.)

Neringa Inc. su Nek.Pr.Marijos Sesorimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje Vermonte

'99m. "NERINGOS" STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA liepos 11-25 d.d. - vaikams 10-16 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 6-10 metų
liepos 25-31 d.d. - vaikams 13-16 metų
rugpiūčio 1-7 d.d. - šeimoms su mažais vaikučiais
ANGLŲ KALBA - LIETUVIŲ KILMĖS
rugpiūčio 8-21 d.d. - vaikams 7-16 metų
rugpiūčio 21-24 d.d. - šeimoms su mažais vaikučiais

INFORMACIJA – REGISTRACIJA

kreiptis į Daną Grajauskaitę:

66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel: 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

KAI "TIGRAI" PRAGYSTA

aptemdė į "medų" įbruktas "šaukštas deguto" – rusiškosios dainelės "Oči čiornyje" pradžia. Sunku suvokti, kas lėmė šios dainos įterpimą į šiaip jau nuotaikingą programą. Šis nemalonus netikėtumas nemaža klausytojų nustebino ar tiesiog apstulbino.

Ateityje panašios programos turėtų būti sudaromos atidžiau.

Nemaža operos dainininkų bando sėkmingai pereiti į estradinę muziką, nors retai kuriems pavyksta. Sunku kartais pritaikyti operinį balsą

(Atkelta iš 9 p.)

lengvosios muzikos reikavimams, kur ryškus žodis yra ypač svarbus. Ne viskas pavyko ir "tigram", bet negalime neįvertinti jų nuoširdžių pastangų šioje srityje. Kartais kiek persistengiama pamirš-

tant, kad dainuojama ne trims tūkstančiams, bet tik trims šimtams...

Jau ne pirmą kartą lietuviams talkinantis pianistas Michael Borowitz ir šį vakarą buvo puikus solistų palydovas, subrendęs menininkas

pilna to žodžio prasme. Jo visada malonu klausytis. Tokio renginio mūsų telkiniui jau seniai reikėjo. Atrodo, kad kokybė pritraukė kiekybę. O kad koncertas buvo tikrai sėkmingas, įrodė ir klausytojų atsistojimas, pagerbiant menininkus ilgomis ir audringomis katutėmis.

LIETUVOS VYČIŲ ŽINGSNIAI

RUOŠIAMĖS LIETUVOS VYČIŲ 86-JAM SEIMUI

Jau praėjo nemažai laiko nuo 85-ojo Lietuvos Vyčių seimo, kai 3-oji kuopa veikianti *Philadelphia, Pennsylvania*, pasisiūlė globoti 1999 metais vykstantį 86-į seimą. Pasiruošimas šiam svarbiame renginiui jau vyksta. Metinis suvažiavimas (seimas) įvyks liepos 29 – rugpjūčio 1 d. *Sheraton Society Hill* viešbutyje. Jo adresas: *One Dock Street, Philadelphia, Pennsylvania*, tel. 1-800-325-3535 arba (215) 238-6000. Seimo rengimo komiteto kopiramininkai yra Agutė ir Jonas Mickūnai.

Dieną prieš suvažiavimą, t.y. liepos 28-ąją pageidau-

jantiems numatyta ekskursija į *Atlantic City Casino*. Ekskursijos kaina, įskaitant kelionės išlaidas – 25 dol. vienam asmeniui.

Seimo dalyvių išlaidos suaugusiems – 160 dol. (užsiregistravusiems iki birželio 1 d.) Tie, kurie registruosis vėliau, turės mokėti 165 dol. Dalyvio mokestis jaunimui iki 18 metų – 80 dol. asmeniui. Į šią kainą įskaitoma: susipažinimo vakaras (ketvirtadienį) kultūros vakaras (penktadienį), pokylis (šeštadienį), priešpiečiai (sekmadienį) bei mokestis už važiavimą autobusu.

Suvažiavimo dalyvių registraciją tvarko *Lillian Greymas*. Jos adresas: 2557 E. Ontario Street, Philadelphia, PA 19134, tel. (215) 426-6762.

Regina Juškaitė-Švobienė

KELIONĖ Į LIETUVĄ

Lietuvos Vyčių padalinio "Pagalba Lietuvai" valdyba praneša, kad kartu su *G.T. International* kelionių agentūra ruošia ekskursiją į Lietuvą. Kelionė vyks rugpjūčio 12-22 d. Kaina vienam asmeniui, keliaujant iš Niujorko – 1,983 dol., o iš Čikagos arba iš Detroito – 2,083 dol. Į tą kainą įskaitytas skrydis lėktuvu, nuvežimas iš oro uosto į viešbučius, kelionės autobusu per visą ekskursiją.

apmokėjimas už viešbučius, kelionių vadovų paslaugas ir maistą.

Programa bus ypatinga ir įdomi. Aplanysime istorines, kultūrines ir religines vietas. Dalyvausime Pažaislio festivalyje, kur senajame vienuolyne išgirsime žymaus kompozitoriaus Berliozi "Requeim mišias". Juodkrantėje (Kuršių Nerijoje) matysime spektaklį "Joan of Arc".

Lietuvos Vyčius, jų draugus bei rėmėjus ir kitus lietuviškųjų telkinių narius kviečiame aplankyti Lietuvą. Ši ekskursija yra jau ketvirtoji, kurią rengia *G.T. International* kelionių agentūra. 1993 m. per 120 dalyvių keliavo, kai popiežius Jonas Paulius II lankėsi Lietuvoje. 1994 m.

apie šimtas asmenų dalyvavo Dainų ir šokių šventėje. 1996 m. per 50 asmenų dalyvavo ekskursijoje po Baltijos valstybes. Atrodo, kad visi keliautojai buvo patenkinti šios agentūros puikiu patarnavimu ir džiaugėsi aplankę Lietuvą. Keliavusieji su Vyčiais gražiai praleido laiką ir parsivežė puikius prisiminimus. Tad, ir šiais metais kviečiame visus keliauti su mumis. Nesigailėsite tai padarę.

Norintieji gauti išsamesnių žinių, kreipkitės į *G.T. International* kelionių agentūros pirmininką Algį Grigą tel. 1-800-462-2584 darbo valandoms arba į "Pagalba Lietuvai" valdybos pirmininkę Reginę Juškaitę – Švobienę tel. 248-547-2859 vakarais.

(Tęsinys. Pradžia – 12 nr.)

Ne, ji ne Drebulė! Mes dar nežinojome, kad jos brolio lavonas guli ten aikštėje po balta sniego drobule. Nežinojome, kaip sunku slėpti skausmą, kurio niekam negalima rodyti.

Klasėje vėl tylą – kieta, metalinė. Už lango šmėsčioja mirties šešėliai.

Raudonasis tvanas, išsi-veržęs iš devynagalvio slibino nasrų, vis labiau liejasi virš varganos mūsų žemės tarsi pragaro liepsna. Jos liežuviai pasiekia ir klonių bakūžes, ir lygumų sodybas, ir girių tankmę. Rykliai ir maitvanagiai nardo liepsnų sukuriuose – ieško aukų. Jie nepasotinami. Už durų girdėti neramus šuns kaukimas, pro langą žvelgia kaulėtas giltinės veidas. Motina, lyg paukštė, sparnais apglėbusi savo vaikus, saugo juos dieną ir naktį. Ji bejęgė prieš šėtono pasiuntinių godulį. Tieskit pagalbos ranką, kas dar galit, kam dar nepalūžo sparnai!

Krito brolis Beržas, gelbėkim seserį Viliją. Tūlas "liaudies gynėjų" sėbras Šapalas atpažino jos brolio lavoną tarp išmėtytųjų ir ji pateko į stribukų (naikintojų) vado Maksimo Akūlovo nagus. Iš jos nori išgauti žuvusio brolio ryšius su dar likusiais gyvais, jų slaptavietes. Žiauriai tardoma, vytynėmis sučiūžta, ji kenčia ir tyli.

"Dirvos" novelės konkurso laimėtojų kūriniai

T V A N A S

Kazys Simanonis

Tokią ją pasiuntė atgal į mokyklos suolą, kad iš draugų išgautų visas paslaptis. Už tai jai žada laisvę ir "šviesią" ateitį. Kasdien iškviestami į "pirtį", verčia ją pasirašyti, tapti jų agente, kitaip, visa likusi šeima atsidurtų Sibire.

Maksimas Akūlovas, pravardžiuojamas Akūla (ryklis-rus.), nieko nepešęs žiaurumu, ima jai meilintis. Ji graži, liekna – mokyklos merginų pažiba. Ją išniekins ir išmes kaip šiukšlę. Ji jau ne pirmoji, su kuria erziliškos prigimties Akūla susidoroja kaip su "bandžiusia pabėgti bandite". Laukti nebegalima. Ką daryti?

Tolimame N. mieste jau veikia mokytojų seminarija. Jai vadovauja senas pažįstamas, drąsus ir doras žmogus Jokūbas R. Sunki, rizikinga kelionė ten ir atgal, bet sekė nuostabi: nors ir vidury mokslo metų ją priims į baigiamąjį kursą, kaip persikeliančią iš kitos (M.) seminarijos. Tik reikia atitinkamai sutvarkyti persikėlimo dokumentus. Tuo pasirūpins Jokūbo kolega iš M. seminarijos. Tuo pačiu metu Vilijos tėvai paliks savo ūkį likimo valiai, išsidangins į tą patį ar kitą tolimesnį miestą.

Yra dar drąsulių, nesilankstančių šėtonui!

O žiema, lyg tyčia, – gili, šalta. Partizanai ir besislapsantys jauni vyrai įsiruosė slėptuves arti namų: rūsiuose, tvartuose, klojimuose. Akūla, įtūžęs, kad paspruko viena iš jo "sužadėtušų", su savo sėbrų būriu siautėja po kaimus lyg pašautas žvėris: ardo seklyčių grindis, griaua tvartuose gardus, degina klojimus.

Ir taip, vieną speiguotą žiemos rytą...

Išvykęs į "medžioklę", Akūla susidūrė su partizanų Aro būrio žvalgiais. Atsišaudant trobesių priedangoje, žvalgams pavyko pasitraukti, o vienas Akūlos sėbras buvo sunkiai sužeistas. Įširdęs Akūla įsiveržė į Mykolo P. sodybą, neva ieškodamas pasislėpusių partizanų, o iš tikrųjų, tikėjosi užklupti du Mykolo sūnus, nestojusius į raudonąją armiją. Mykolas jau ne pirmą kartą tvirtino, kad abu jo sūnūs išvyko į vairuotojų kursą, kurių dalyviai laikinai atleidžiami nuo karinės tarnybos, tačiau Akūla nė klausyti nenorėjo. Iškrėtęs visus pastatus, apdaužęs tėvą, motiną, seseris ir nieko nepešęs, įsakė padegti klojimą. Nors tėvai ant kelių maldavo, nešė "samagono", lašinių, kiaušinių, bet Akūla buvo kietas kaip geležis.

– Tik šitaip galima "išrūkyti banditus"! – šaukė jis gargdamas.

Nuo klojimo ugnis persimetė į tvartą, klėtį, galiausiai – trobą. Įsiliepsnojus trobai, pajutęs dūmus, iš pogrindžio išsoko laukan vyresnysis sūnus ir pakėlė rankas. Akūla džiūgavo. Jau prisigėręs atnešto "samagono", išsitraukė naganą ir dviem šūviais paguldė "bėglį". Persigandusi motina puolė į rūšį ir iš ten išsivedė beužtrokštantį jaunėlį, savo kūnu dengdama nuo galimos kulkos. Akūla įsakė atplėsti motiną nuo sūnaus ir kvatodamas suvarstė jo krūtinę automato kulkomis.

– Vot tak! (štai taip-rus.) – šaukė jis subėgusiems gesinti gaisro kaimynams, – visiems "to samo" (tas pats-rus.), kas slapstysis.

Iki tol dar nebuvo girdėta, kad radę pasislėpusius beginklius, būtų šaudę vietoje. Sužvėrėjusiam Akūlai, matyt, buvo reikalinga "parodomoji liaudies auklėjimo pamoka". Akūla peržengė net paties šėtono žiaurumo ribas.

Kai kartą, užklupęs klojime bemiegantį, išvargusį, iš kažkur užklydusį jaunuolį, daužė, spardė jį iki sąmonės netekimo, kad parodytų, kur paslėpęs ginklą, sodybos šeimininkė nebeištverė:

– Kaip tu Dievo nebijai!

– raudojo ji.

– Mano dievas – čia! – atkirto Akūla, rodydamas į tarpukojį.

Šie šventvagiški žodžiai greit apskriejo visas apylinkes, ir ne vienas kalbėjo, kad Dievas jį už tai turi žiauriai nubausti. Partizanai paskelbė jam mirties nuosprendį. Kas galėjo jį įvykdyti, jei Akūla dieną ir naktį apsuptas savo sėbrų?

Beržo ir jo bendražygių žūtis, lavonų niekinimas neišgąsdino, o užgrūdino narsiuosius, pasiryžusius pasiryžusius kovoti už laisvę – duoti atkirtį okupantui ir jo pakalikams. Nors okupacinės armijos baudžiamieji daliniai, vedami vietinių enkavedistų, lyg drakono nagais "šukavo" miškus, bandė sunaikinti partizanų kovos branduolius, į kovą kilo vis nauji, pasiryžę apginti tėvus, brolius, seseris, mylimąsias.

Pavasari, baigę gimnaziją, į žūtibūtinę kovą išėjo Vilijos klasės draugai Jonas D. (Ažuolas) ir Antanas S. (Uosis). Patekę į Aro būrį, kuriam vadovavo kapitonas, slapyvardžiu Erelis, jie greitai perprato partizaninės kovos taktiką, išmoko veikti visokios rūšies ginklais. Jų sumanumu ir drąsa stebėjosi net šilto ir šalto matė būrio vyrai, o vadas patikėdavo jiems pačias pavojingiausias užduotis.

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- **BALANDŽIO 11 d.**, 11:30 – Atvelykio stasas šv. Jurgio parapijos salėje.
- **BALANDŽIO 17 d.**, Lietuvių namuose – abiturientų pristatymo pokylis. Rengia skautai ir ateitininkai.
- **GEGUŽĖS 1-2 dienomis** – Šiaurės Amerikos lietuvių jaunučių metinės krepšinio žaidynės Klyvlende. Rengia LSK "Žaibas".
- **GEGUŽĖS 7 d.**, 8 v.v. – Andriaus Mamontovo koncertas Lietuvių namų salėje. Rengia "Gija".
- **GEGUŽĖS 9 d.** – šv. Jurgio parapijos Pirmos komunijos ir Motinos dienos apeigos.
- **GEGUŽĖS 15 d.** – loterija (Reverse Raffle) Lietuvių namuose. Pelnas skiriamas Lietuvių namų remontui.
- **GEGUŽĖS 23 d.** – poezijos vakaras. Rengia LB apylinkės valdyba.
- **GEGUŽĖS 31 d.**, 8:30 val. ryto – Atminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios, pusryčiai. Rengia šv. Jurgio parapijos Katalikų karo veteranų 613-asis postas.
- **BIRŽELIO 6 d.** – Klyvlendo ateitininkų metinė šventė.
- **BIRŽELIO 13 d.** – Trağiškojo birželio (1941.06.14) paminėjimas. Rengia Klyvlendo Baltijiečių komitetas.
- **LIEPOS 18 d.**, 11:30 val. ryto – šv. Jurgio parapijos gegužinė šios parapijos sodyboje.
- **RUGPJŪČIO 22 d.** – Lietuvių klubo gegužinė Amerikos italų klube, toje pačioje vietoje, kaip ir 1998 m. Įvažiavimas iš Euclid gatvės.
- **RUGSĖJO 11 d.** – "Tėvynės garsų" radijo programos 50 metų jubiliejus: banketas, minėjimas, koncertas.
- **RUGSĖJO 25 d.** – "Volungės" moterų choro koncertas. Rengia vyresniųjų skautų "Židinys".
- **SPALIO 9-10 d.** – Lietuvių dienos, skirtos 100-osioms V. Kudirkos mirties metinėms. Rengia LB apylinkės taryba.
- **SPALIO 16 d.** – Baltijiečių bendravimo vakaras Lietuvių namuose. Rengia

Klyvlendo Baltijiečių komitetas.

• **LAPKRIČIO 14 d.**, nuo 11:30 v.r. iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• **GRUODŽIO 18-19 d.** – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.

• **GRUODŽIO 24 d.**, 9:30 v.v. – bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.

"DIRVAI" AUKOJO:

Lietuvių Fondo parama (spaudos platinimo vajui) 400
 Z.Obelenis, Russel, OH 50
 Lietuvių Tautiniai namai, Los Angeles, CA 50
 V.Beleckas, Chipley, FL 25
 V.Sherkšnis, Gardner, MA 25
 V.Urbaitis, Mayfield H., OH 25
 M.Rumbaitis, Dayt. B., FL 20
 A.Aidis, Bethesda, MD 15
 A.Barcas, Sun City W., AZ 15
 J.Skuodas, De Kalb, IL 15
 T.Trakymienė, Canada 15
 J.Juozūnas, Miami B., FL 10
 S.Bakūnas, Cleveland, OH 5
 F.Bočiūnas, Sunny H., FL 5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

KLAIDŲ ATITAIŠYMAI

11-oje – kovo 16 d. laidoje, 11-ame puslapyje atspausdintoje nuotraukoje netiksliai nurodytas j.v.s. Vlodo Petukausko skautiškas laipsnis.

12-oje – kovo 23 d. laidoje, 1-ame puslapyje išspausdinto straipsnio "Langas į tautos istoriją" autorius yra Dr. Leonas Milčius.

• DIRVA • 1999 m. kovo 30 d. • 11 psl.

1998 1999 metų ABITURIENTŲ PRISTATYMO BALIUS

Įvyks balandžio 17 d., šeštadienį, 6:30 v.v.
Lietuvių namuose

Maloniai kviečiame visuomenę dalyvauti šiame renginyje, pasidžiaugti kartu su abiturientais bei jų artimaisiais ir pažymėti jų gražios jaunystės pasiekimus!

Bilietai:

suaugusiems – \$25, jaunimui – \$10.
 Maloniai prašome bilietus užsisakyti iki balandžio 10 d. pas Dr. Marių Laniauską, tel. (216) 731-7464, arba parapijose - kavutės metu.

PENSININKŲ ŽINIOS

Lietuvių pensininkų klubo narių suėjimas įvyks balandžio 8 d. 2:00 p.p. Lietuvių namų viršutinėje salėje.

Praeitame suėjime, įvykusiame kovo 4 d., dalyvavo daug narių, vyravo pakili, darbinga nuotaika. Garbės pirmininkas Jurgis Malskis trumpoje, bet prasmingoje kalboje prisiminė Kovo 11-osios istorinę ir valstybinę svarbą mūsų tautai.

Balandyje savo gimtadienius švenčia šie pensininkai:

Liuda Apanienė, Jonas Balbatas, Jokūbas Bartkus, Edvardas Bliūmentalis, Janė Butrimienė, Zenonas Dučmanas, Petras Ežerskis, Vytautas Januškis, Eugenija Mackevičienė, Elena Malskienė, Jonas Naujokaitis, Edvardas Pranckus, Vytautas Račkauskas, Domicelė Širvaitienė, Albina Smelstoriene, dr. Jonas Stankaitis, Johana Stepienė.

Jonas Kazlauskas

Lietuvių sodybos gyventojai ir svečiai Kovo 11-osios minėjime.

S. Čipkaus nuotr.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą ilūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)

CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

KELIONĖS | LIETUVA – 1999

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė

State Certified Real Estate Appraiser – įkainuotoja

Profesionalus pataravimas perkant, parduodant ir įkainuojant namus

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119

(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124

(440) 473-2530

DIRVA

KOVO 11-OSIOS MINĖJIMAS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet su dideliu džiaugsmu prisimintina ir paminėta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventė. Šią dieną, kaip ir pridera, Lietuvių sodyboje pradėjome su šv. Mišių auka. Mišias aukojo Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas SJ. Jis pasakė šiai progai pritaikytą gražų pamokslą. Parapijos sekretorė Nijolė Kersnauskaitė padidino šv. Mišių iškilmingumą gražią bažnytinę vargonų muziką, įrašytą į garsajuostę. Gerb. klebonui ir N. Kersnauskaitei Sodybos gyventojai labai dėkoja. Ypatinga padėka gerb. klebonui už Sodybos gyventojų išpažinčių išklusmą. Tiems, kuriems sunkiau yra keliauti, tai buvo

gera proga kartu atlikti ir vėlykinę išpažintį.

Po Mišių perstačius Sodybos svetainėje baldus ir padengus stalus už valandos prasidėjo iškilminga vakarinė, į kurią suguzėjo gražus būrys svečių iš Klyvlendo apylinkių.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo šventę pradėjo Sodybos administratorė Dana Čipkienė, pasidžiaugdama tokia gausa dalyvių ir pakviėdama juos padėkoti Dievui už šią mums brangią šventę. Ta proga ji pasveikino Sodyboje ilgiausiai gyvenančias – 94 m. amžiaus Vendą Doblar ir 91 m. amžiaus Anną Czerr.

Po Sodybos šeimininkių puikiai pagamintų pavakarių, klausėmės "Dirvos" redaktoriaus Dr. J. Jasaičio įdomaus

pranešimo. Jį į anglų kalbą išvertė ir perskaitė Sodybos patikėtinis Algis Žukauskas.

Nepaprastai įdomu klausytis žmogaus, kuris buvo tų įvykių dalyvis ir liudininkas. Jis sugebėjo nukelti klausytojus ten, kur prieš aštuoneta metų vyko nelengvas Lietuvos išlaisvinimas. Mūsų prelegentas ilgai atsakinėjo į sudomintų klausytojų klausimus. Visų minėjimo dalyvių vardu dr. Jonui Jasaičiui reiškiamo nuoširdžią padėką.

Po to sekė vaizdajuostė iš Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos iškilmių. Visai neseniai sukako pirmosios jo darbo šiame poste metinės. Šiai programos daliai mūsų svetainė prisipildė dar daugiau žiūrovų. Sodybos gyventojams ameri-

kiečiams tai sudarė didelį išpūdį. Dauguma jų dar Lietuvos kovos už savo laisvę laikais irgi rašė laiškus bei skambino į Vašingtoną. Dabar jie džiaugėsi sakydami, kad viskas atrodo, kaip Amerikoje. Klausant vyskupo A. Bačkio pamokslų bei Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus kalbos, man pasiliko

mintyje jų abiejų beveik vienodai išreikšta mintis: "Tie nėra laisvi, kurie savo širdyse nešioja neapykantą ir kerštą"... Tai žodžiai, kuriuos mes visi turėtume prisiminti.

Dėkojam Lietuvos Garbės konsulei Ingridai Bublionei mums parūpinusiai šią vaizdajuostę. d. c.

Kovo 11-osios minėjime Lietuvių sodyboje (iš kairės): Sodybos patikėtinis A. Žukauskas, redaktorius J. Jasaitis, Sodybos administratorė D. Čipkienė, vyriausios Sodybos gyventojos – Anna Czerr ir Velda Doblar.

S. Čipkaus nuotr.

KVIEČIAME VISUS

Į "GINTARO" RESTORANĄ!

Pietūs – nuo antradienio iki penktadienio –

11:30 v.r. – 2 v. p.p.:

- LIETINIAI
- VIŠČIUKAS
- KOLDONAI
- JAUTIENA SU IDARU
- KARBONADAS
- SKANI SRIUBA

Penktadieniais, nuo 5 v.p.p. iki 8 v.v.

– žuvies vakaras.

Sekmadieniais, nuo 11:30 v.r. iki 3 v.p.p. –

lietuviški pietūs:

"cepelinai", vėdarai, antis, koldūnai, kugelis.

LIETUVIŲ NAMAI, 877 E. 185 ST., (216) 531-2131

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

Gyvenimas kariuomenėje yra lengvesnis ta prasme, kad nėra jokių sunkumų, sprendžiant ką ir kada dėvėti.

* * *

Geriausias vaikų amžius yra tada, kada jie pakankamai dideli, kad nebereikia samdyti prižiūrėtojos, bet dar per jauni, kad galėtų vairuoti.

* * *

PABIROS

Parinko S. Butvila

Šių laikų vaikai nori gyventi paprastai. Tai rodo jų mokykliniai pažymiai.

* * *

Seniai būčiau palikęs žmoną, jei mokėčiau susipaikuoti.

* * *

Nusigyvenęs gydytojas sugalvojo apiplėšti banką, tačiau niekas iš to neišėjo – kasininkas niekaip negalėjo perskaityti jo raštelio.

* * *

Drąsa yra palikimas automobilio draudžiamoje vietoje šalia policijos būstinės

* * *

Skambinkite | Lietuvą iš bet kur ir bet kada už

45 centus už minutę

Skambinkite Telegroup atstovui ATLANTIC EXPRESS CORP. dėl platesnės informacijos ir telefono pajungimo. 9.9 c. skambučiams JAV. CALL BACK SERVICE

SKAMBINKITE TEL. 1-888-615-2148

Taip pat persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Karaliaučiaus sr. ir Lenkijoje. Persiunčiame pinigus.

Užsisakykite amerikietiško maisto komplektus.

IŠ TOLIAU SKAMBINKITE: 1-800-775-7363

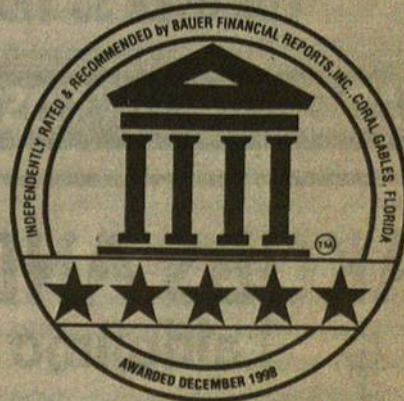

ATLANTIC EXPRESS CORP. ATSTOVAS CLEVELAND'e
LITMA IMPORT-EXPORT, Inc. Skyrius dirba:
639 East 185 Str., Cleveland, OH 44119 II-V 10AM - 6PM
Tel. 216-481-0011 VI 10AM - 3PM

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekvieną taupomąjį sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000